

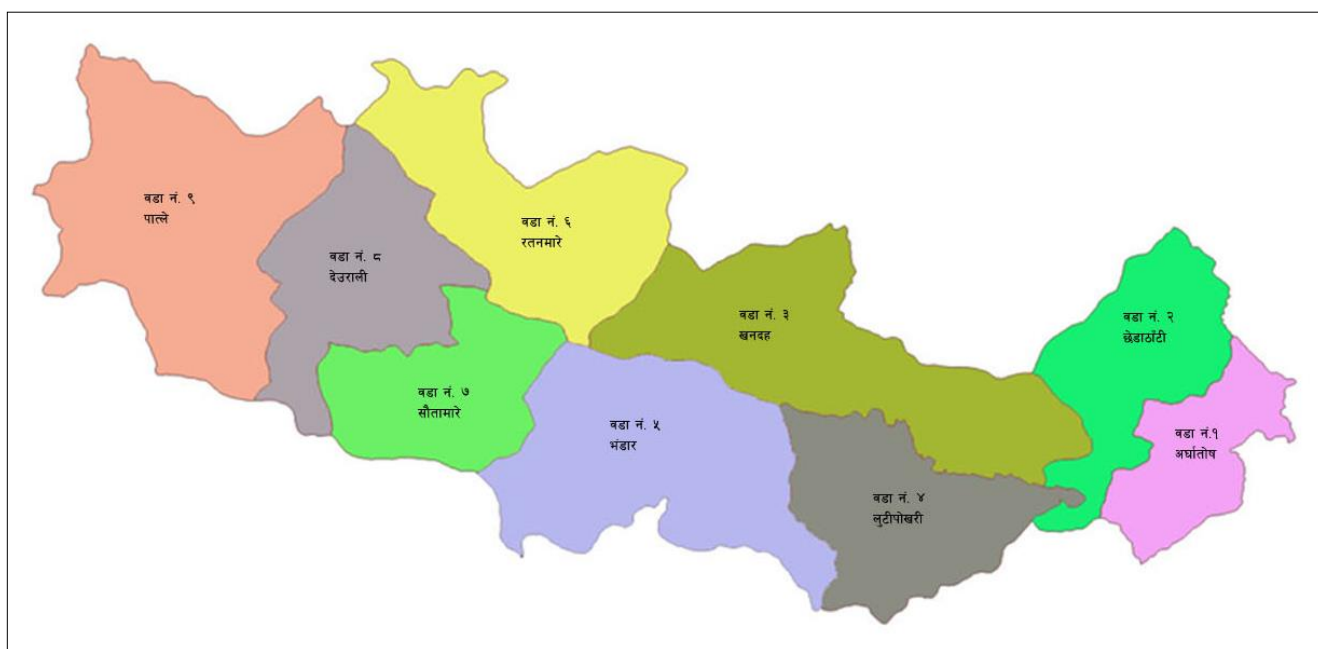
मालारानी गाउँपालिकाको वस्तुगत विवरण २०७४

Profile of Malarani Rural Municipality
2017

मालारानी गाउँपालिकाको वस्तुगत विवरण

२०७४

प्रकाशक

मालारानी गाउँपालिका

गाउँपालिकाको खन अर्घाखाँची

प्राविधिक सहयोग

इन्द्रेणी ग्रामीण विकास केन्द्र नेपाल

मालारानी गाउँपालिकाको तर्फबाट

मालारानी गाउँपालिकाको स्थापना पश्चात यस गाउँपालिकामा समावेश भएका साविकका अर्घातोष, मरेङ, खन, खनदह, गोखुंगा, हंसपुर गाविसहरूको सूचनाहरू एकिकृत रूपमा देखिने गरी वस्तुगत विवरण तयार नभएको अवस्थामा सबै तथ्यांकलाई संयोजन गरी गाउँपालिकाको वस्तुस्थिति भल्कने गरी यो वस्तुगत विवरण तयार भएको छ। यो विवरणले यस गाउँपालिकाको विकास निर्माणको लागि तथ्यांकमा आधारित योजना तर्जुमा गर्न कोशे हुंगा सावित हुनेछ। विभिन्न संघसंस्था तथा व्यक्तिहरूबाट वस्तुगत विवरणको अत्यधिक मागलाई यो वस्तुगत विवरणको निर्माणले सम्बोधन गर्न सफल हुनेछ भन्ने विस्वास लिएका छौं। यस गाउँपालिकाको आवधिक योजना निर्माण गर्नका लागि यो वस्तुगत विवरणको प्रकाशन महत्वपूर्ण जग सावित हुनेछ।

यसमा उल्लेख गरिएका धेरै सूचनाहरूको आधार राष्ट्रिय जनगणना २०६८ मा आधारित भएपनि विभिन्न ६ साविकका गाविसहरू मिलाई गाउँपालिका बनाइएको अवस्थामा एकिकृत सूचना तथा तथ्यांक नरहेको हुँदा यस वस्तुगत विवरणबाट सरकारी तथा गैरसरकारी संघसंस्था र अध्ययन अनुसन्धानकर्ताहरू सबैलाई आफ्नो कार्य संचालनमा सहयोग पुग्ने छ। प्रथम पटक प्रकाशित भएकोले यस वस्तुगत विवरणमा धेरै कुरा समावेश हुन नसके पनि निरन्तर रूपमा यसको परिमार्जन हुने हुँदा आगामी दिनमा सबै सूचनाहरू समावेश गर्दै लगिने छ। यसमा रहेका त्रुटी कमी कमजोरी औल्याई दिनु हुन समेत सरोकारवाला सबैलाई हार्दिक अनुरोध गर्दछु।

यो वस्तुगत विवरण २०७४ तयार गर्न आवश्यक सूचनाहरू संकलन तथा सम्पादन गरी प्रकाशनको यस अवस्थासम्म पुराउन प्राविधिक सहयोग गरेकोमा इन्द्रेणी ग्रामीण विकास केन्द्र नेपाललाई हार्दिक धन्यवाद दिन चाहन्छु।

जनकराज पन्थी

कार्यकारी अधिकृत

मालारानी गाउँपालिका, अर्घाखाँची

विषय सूची

भाग १ परिचय	७
१. वस्तुगत विवरण संबन्धमा	७
२. अर्घाखांची जिल्लाको परिचय	८
३. अर्घाखाची जिल्लाको मानव विकास सूचकांक	९
४. अर्घाखाची जिल्लाका स्थानीय तहको क्षेत्रफल तथा जनसंख्या विवरण	१०
५. वस्तुगत विवरणको कार्यकारी सारांश	१२
भाग २ उद्देश्य तथा महत्व	२०
१. उद्देश्य	२०
२. तथ्यांक संकलन गर्न प्रयोग गरिएका विधिहरू	२१
३. वस्तुगत विवरणको सीमा	२१
भाग ३ विषयगत सूचनाहरू	२२
१ गाउँपालिकाको परिचय	२२
२ भौगोलिक स्वरूप	२२
३ स्थानीय चाडपर्व तथा जात्रा र मेलाहरू	२३
४ पर्यटकीय स्थलहरूका विवरण	२४
५ वर्तमान भु उपयोग सम्बन्धी विवरण	२५
६ सिंचित क्षेत्रफलको विवरण	२५
७ वन क्षेत्र सम्बन्धी विवरण	२६
८ सार्वजनिक जग्गाहरूको विवरण	२६
९ जनसंख्या वितरणका अवस्था (२०५८ - २०६८)	२७
१० वडा अनुसार घरधूरी तथा जनसंख्याका विवरण	२८
११ उमेर तथा लिंगका आधारमा जनसंख्याका विवरण	२९
१२ आर्थिक रूपले सक्रिय जनसंख्याका अवस्था	३०
१३ मातृभाषाको आधारमा जनसंख्याको विवरण	३०
१४ धर्मका आधारमा जनसंख्याका विवरण	३०
१५ जातियताको आधारमा जनसंख्याको विवरण	३१
१६ अपांगताको आधारमा जनसंख्या	३२
१७ अपाङ्गता परिचयपत्र लिएका बालबालिकाको विवरण	३३
१८ छानाको प्रकारको आधारमा घरधूरी संख्या	३३
१९ स्वामित्वको आधारमा घरपरिवारको बसोबासको अवस्था	३४
२० खानेपानीको श्रोतको आधारमा घरपरिवार सम्बन्धी विवरण	३४
२१ इन्धनको प्रयोगको आधारमा घरपरिवार विवरण	३५
२२ बत्ती प्रयोगको आधारमा घरपरिवार विवरण	३५
२३ उपलब्ध सेवा सुविधाको आधारमा घरपरिवारिक विवरण	३६
२४ शौचालय प्रयोगका आधारमा घरपरिवार विवरण	३७
२५ वसाई सराई सम्बन्धी विवरण	३७

२६	परिवारको स्वामित्वमा रहेको जग्गा जमिन सम्बन्धी विवरण	३८
२७	आर्थिक वर्ष २०७२ - २०७३ को पञ्जिकरणको विवरण	३९
२८	आर्थिक वर्ष २०७२-२०७३ मा भएको नागरिकता तथा अन्य सिफारिसहरूका विवरण	३९
२९	जेष्ठ नागरिक तथा एकल महिलाहरूको विवरण (आ.व.२०७२ - २०७३)	४०
३०	वार्षिक कार्यक्रमबाट लक्षित कार्यक्रमतर्फ भएका विनियोजन तथा खर्चको अवस्था	४१
३१	शैक्षिक संस्थाहरूको विवरण	४८
३२	विश्वविद्यालय तथा कलेजहरू	४८
३३	५ वर्ष र सो भन्दा माथिकाको साक्षरताको आधारमा जनसंख्याका विवरण	४९
३४	५ वर्ष र सो भन्दा माथिकाको शैक्षिक अवस्था	४९
३५	कूल साक्षरता दरमा महिलाहरूको हिस्सा	५०
३६	वडा अनुसार साक्षरता प्रतिशत	५०
३७	बाल सञ्जाल विवरण	५१
३८	विद्यमान स्वास्थ्य सेवाहरू	५२
३९	वडागत बालक्लबहरूको विवरण	५३
४०	वातावरण तथा सरफाई	५३
४१	फोहरमैला व्यवस्थापन	५४
४२	सेवा प्रवाह विवरण	५४
४३	कृषि सेवा केन्द्र	५४
४४	पशु सेवा केन्द्र	५४
४५	हूलाक सेवा केन्द्र	५४
४६	गापाका हालका भवनहरू	५५
४७	वसपार्क वा वस स्टेशन	५५
४८	सिचाईको स्रोत	५६
४९	तालतलैया र प्राकृतिक पोखरीको नाम	५६
५०	गापाको टाढाको वस्तिबाट गापाको केन्द्र पुग्नलाग्ने अनुमानित समय	५६
५१	बैंक तथा वित्तीय संस्था	५७
५२	खूला क्षेत्र	५७
५३	धार्मिक स्थलको नाम	५८
५४	सडक सञ्जालका विद्यमान अवस्था	५९
५५	निर्माणाधीन गाउँस्तरीय सडकहरू	५९
५६	गाउँ क्षेत्रभित्र रुट परमिट लिएर संचालन भएका सवारी साधनहरूको समयतालिका	६०
५७	विद्यमान सतह ढलको अवस्था	६०
५८	सार्वजनिक शौचालय सम्बन्धी विवरण	६१
५९	प्रकोपबाट भएको क्षति सम्बन्धी विवरण (आ.व. २०७२ - २०७३)	६१
६०	विपद व्यवस्थापन पूर्व तयारी सम्बन्धी विवरण	६१
६१	विद्युतीकरण	६२
६२	दुर संचार सम्बन्धी विवरण	६२
६३	व्यापारिक केन्द्रहरूको विवरण	६३

६४ सामुदायिक भवनहरूको विवरण	६३
६५ खेल मैदान सम्बन्धी विवरण	६४
६६ पार्क, वनस्पति तथा उद्यान सम्बन्धी विवरण	६५
६७ गाउँपालिका कार्यालयदेखि प्रत्येक वडाकेन्द्रसम्मको दूरी	६५
६८ राष्ट्रिय तथा अन्तराष्ट्रिय गैरसरकारी संघसंस्थाको विवरण	६६
६९ गाउँ क्षेत्रभित्र गठन भएका टोल विकास संस्थाहरूका विवरण	६७
७० वडा नागरिकमञ्च सम्बन्धी विवरण	६८
७१ नागरिक सचेतना केन्द्र सम्बन्धी विवरण	६९
७२ जनचेतनामूलक तालिम प्राप्त गरेका जनसंख्या विवरण	७०
७३ मुख्य पेशा सम्बन्धी विवरण	७१
७४ विप्रेषण (रेमिटान्स)को विवरण	७२
७५ वडा अनुसार विपन्नता स्तरीकरण	७२
७६ वैकल्पिक उर्जा प्रयोगको स्थिति	७३
७७ पशु धन तथा सोबाट हुने उत्पादनको अवस्था सम्बन्धी विवरण	७३
७८ औद्योगिक तथा व्यापार, व्यवसाय सम्बन्धी विवरण	७४
७९ गाउँपालिकाले सञ्चालन गरेका प्रमुख कार्यक्रम तथा योजनाहरू	७५
८० सरकारी कार्यालयहरूको विवरण	७७
८१ स्थानीय राजनैतिक दलहरू	७७
८२ गाउँपालिकासंग साभेदारी गरेका संघ संस्थाहरू	७८
८३ विगत ३ वर्षको MCPM को स्तर	७८
८४ विमानस्थलको विवरण	७९
८५ शवदाह पशु वधशालाका विवरण	७९
८६ विशेष ब्यावसायिक खेती र उत्पादन हुने मुख्य कृषि बाली	७९
८७ सूरक्षा ईकाईहरू	८०
८८ एफ.एम. रेडियो स्टेशनहरूको विवरण	८०
८९ सामुदायिक मेलमिलाप सम्बन्धी समिति गठन र क्रियाकलाप	८०
९० अल्पसंख्यक, सिमान्तीकृत वर्गको तथ्यांक	८०
९१ घरभाडामा बस्नेहरूका विवरण	८०
९२ गाउँपालिकाभित्र रहेका विशेष, संरक्षित, स्वायत्त क्षेत्रका विवरण	८०
९३ नगरपालिकाका विकास सम्भावनाहरू	८१
९४ नगरपालिकाको नक्सा	८२
भाग ४ अनुसूचीहरू	८३
अनुसूची १ सामुदायिक वनको विवरण	८३
अनुसूची २ संघसंस्थाहरूको विवरण	८७
अनुसूची ३ युवा क्लवहरू	९०
अनुसूची ४ खानेपानीको स्रोत	९२
अनुसूची ५ विद्यालयहरूको विवरण	९५
अनुसूची ५ संदर्भ सामाग्रीहरू	९७

भाग १ परिचय

१. वस्तुगत विवरण संबन्धमा

मालारानी गाउँपालिकाले आफ्नो वस्तुगत विवरण तयार गर्न यस इन्द्रेणी ग्रामीण विकास केन्द्रलाई जिम्मेवारी दिइएकोमा यस गाउँपालिका प्रति संस्था हार्दिक धन्यवाद व्यक्त गर्दछौं । स्थानीय तहको पुनर्संरचना गर्ने क्रममा विभिन्न गाविस तथा नगरपालिकाहरूलाई मिलाएर स्थानीय तह बनाए पश्चात स्थानीय तहमा एकिकृत तथ्यांक नभएको अवस्थामा यो वस्तुगत विवरण सूचनाको स्रोतको रूपमा उपयोग हुन सक्ने छ ।

यो वस्तुगत विवरण तयार गर्दा संघीय मामला तथा स्थानीय विकास मन्त्रालयबाट निर्धारित ढाँचालाई आधार मानिएको छ र स्थानीय स्तरमा उपलब्ध सूचनाहरू अनुसार परिमार्जन समेत गरी प्रस्तुत गरिएको छ । प्रस्तुत सूचनाहरू राष्ट्रिय जनगणना २०६८ अनुसार राखिएको छ र केहि सूचनाहरू विभिन्न सरकारी तथा गैरसरकारी संस्थाहरूबाट प्रकाशित बुलेटिन, लेख तथा प्रकाशनहरूबाट लिइएको छ भने केहि सूचनाहरू स्थानीय समुदायसंग प्रत्यक्ष छलफल गरी राखिएको छ । विगतमा सबै गाविस तथा नगरपालिकाहरूमा तथ्यांकहरूको व्यवस्थित संकलन तथा भण्डारण नगरिएको हुँदा कतिपय सूचनाहरू अपूर्ण रहेका छन् । यो वस्तुगत विवरणको दस्तावेज निरन्तर अद्यावधिकरूपमा परिमार्जन गर्दै जानु पर्न भएको हुँदा आगामी दिनमा क्रमिकरूपमा यसले पूर्णता पाउँदै जाने छ भन्ने विस्वास गरिएको छ ।

यो वस्तुगत विवरण तयार गर्ने क्रममा धेरै व्यक्तिहरूबाट प्रत्यक्ष तथा अप्रत्यक्षरूपमा सहयोग गर्नु भएको छ, सबैको नाम उल्लेख गर्न संभव नभएपनि सहयोग गर्नु हुने संपूर्णमा हार्दिक धन्यवाद दिन चाहन्छौं । त्यस्तै यहाँ प्रयोग भएका सूचनाहरू विभिन्न धेरै स्रोतबाट लिइएको हुँदा केहि संदर्भ सामाग्रीको सूचीमा उल्लेख भएपनि सबैको नाम उल्लेख गर्न नसकिएकोमा क्षमा प्रर्थी छौं ।

अन्त्यमा यो वस्तुगत विवरण यस गाउँपालिकाको समग्र विकास प्रक्रियामा सहयोगी हुने छ भन्ने विस्वासका साथ शुभकामना व्यक्त गर्दछौं ।

इन्द्रेणी ग्रामीण विकास केन्द्र नेपाल, बुटवल

आषाढ २५, २०७४

२. अर्घाखाँची जिल्लाको परिचय

अर्घाखाँची जिल्ला नेपालको प्रदेश नं. ५ को पहाडी क्षेत्रमा पर्ने एक जिल्ला हो । यो जिल्ला $८२^{\circ} ४५'$ देखि $८३^{\circ} २३'$ पूर्व देशान्तर र $२७^{\circ} ४५'$ देखि $२८^{\circ} ०६'$ उत्तरी अक्षांशमा अवस्थित छ । यस जिल्लाको क्षेत्रफल ११९३ वर्ग कि.मी. रहेको यस जिल्लाको पूर्वमा पाल्पा, पश्चिममा दाङ र प्यूठान, उत्तरमा गुल्मी र दक्षिणमा कपिलवस्तु र रुपन्देही जिल्लाहरु पर्दछन् ।

यस जिल्लामा कृषि, वन, नदी, ताल तलैया तथा आवासीय समेत विविध प्रकारको भू-उपयोग पाइन्छ । जिल्लाको कूल ११९३०० हेक्टर क्षेत्रफल मध्ये ४५७१२ हेक्टर (३८.३२%) कृषियोग्य जमीन रहेको छ भने ६६८०० हेक्टर (५६%) जमीन वन क्षेत्र रहेको छ । त्यसैगरी ५७६८ हेक्टर (४.८३%) नदी, पोखरी आदि र १०२० हेक्टर (०.८५%) आवास क्षेत्र रहेको छ । (स्रोत - जिल्ला पार्श्वचित्र अर्घाखाँची २०७०)

राष्ट्रिय जनगणना २०६८ अनुसार यस जिल्लाको घरधुरी संख्या ४६८३५ र जनसंख्या १९७६२२ रहेको छ जसमध्ये ८६२६६ पुरुष र १११३६६ महिला छन् । यस जिल्लाको जनघनत्व १६६ प्रतिवर्ग किलोमिटर, औषत परिवार संख्या ४.२२ र वार्षिक जनसंख्या बृद्धिदर -०.५ रहेको छ ।

समुद्र सतह देखि ३०५ - २५१५ मिटरको उचाईमा अवस्थित यस जिल्लाको हावापानीमा विविधता पाइन्छ । जिल्लाको दक्षिणमा रहेको चुरे डाँडाको भाग र बेसीहरुमा उष्ण प्रकारको हावापानी पाइन्छ । मझौला उचाईहरुमा रहेका पहाडी भेगहरुमा समशितोष्ण हावापानी पाइन्छ भने महाभारत पहाड (करीब २२०० मिटर भन्दा अग्ला) का लेकहरुमा शीतप्रधान शितोष्ण हावापानी पाइन्छ । साधारणतया जेष्ठको अन्त्यमा र आषाढको शुरु देखि भाद्र महिना सम्म मनसुनी वायुको प्रभावले वर्षा हुने यस जिल्लामा पुष माघ तिर पश्चिमी वायुको प्रभावले फाटफुट वर्षा हुन्छ । (स्रोत जिल्ला वस्तुगत विवरण अर्घाखाँची - तथ्यांक कार्यालय कपिलवस्तु) ।

यस जिल्लाको अधिकतम तथा न्यूनतम तापक्रम गर्मीको समयमा सरदर २४.९५ डिग्री सेल्सियस सम्म बढ्ने र जाडोको समयमा ६.०३ डिग्री सेल्सियस सम्म घट्ने गर्दछ भने औसत वार्षिक वर्षा १२०० मिलिलिटर रहेको छ (स्रोत - जिल्ला पार्श्वचित्र अर्घाखाँची २०७०) ।

ऐतिहासिक तथा पूरातात्विक दृष्टिले अत्यन्तै महत्वपूर्ण रहेको यस जिल्लामा रहेका धार्मिक तथा पर्यटकीय स्थलहरुमा अर्घा भगवती, पाणिनी तपोभूमी, सुपा देउराली, छत्रमहाराजको मन्दिर, दुर्वाशेश्वर गुफा, नर्तनाचल पर्वत, ठाडा दह, जालकांडा, खाँचीकोटको मन्दिर, नृसिंह स्थान हंसपुर, मालारानी, मनचिन्ते पानी, रावणको शंख आदि रहेका छन् ।

स्थानीय तहको पुनर्संरचना पश्चात यस जिल्लामा ३ नगरपालिका र ३ गाउँपालिका गरी ६ स्थानीय तहको संरचना बनाइएको छ । यिनीहरुमा सन्धिखर्क नगरपालिका, शीतगंगा नगरपालिका र भूमिकास्थान नगरपालिका छन् भने त्यस्तै गाउँपालिकाहरुमा छत्रदेव, मालारानी तथा पाणिनी गाउँपालिकाहरु रहेका छन् । जिल्लाको कुल जनसंख्या मध्ये ५९.४७ प्रतिशत नगरपालिका क्षेत्रमा र ४०.५३ प्रतिशत गाउँपालिका क्षेत्रमा बसोबास गर्छन् ।

३. अर्घाखाँची जिल्लाको मानव विकास सूचकांक

अर्घाखाँची जिल्ला समग्र मानव विकास सूचाङ्क को दृष्टिले नेपालका ७५ जिल्ला मध्ये ४२औं स्थानमा पर्दछ । यसको मानव विकास सूचाङ्क ०.४७ छ जुन राष्ट्रिय औषतसँग ०.४७ बराबर छ । यो विकास सूचाङ्क पश्चिमाञ्चल विकास क्षेत्रको ०.४९ रहेको छ ।

अर्घाखाँची जिल्लाको मानव विकास सूचाङ्क

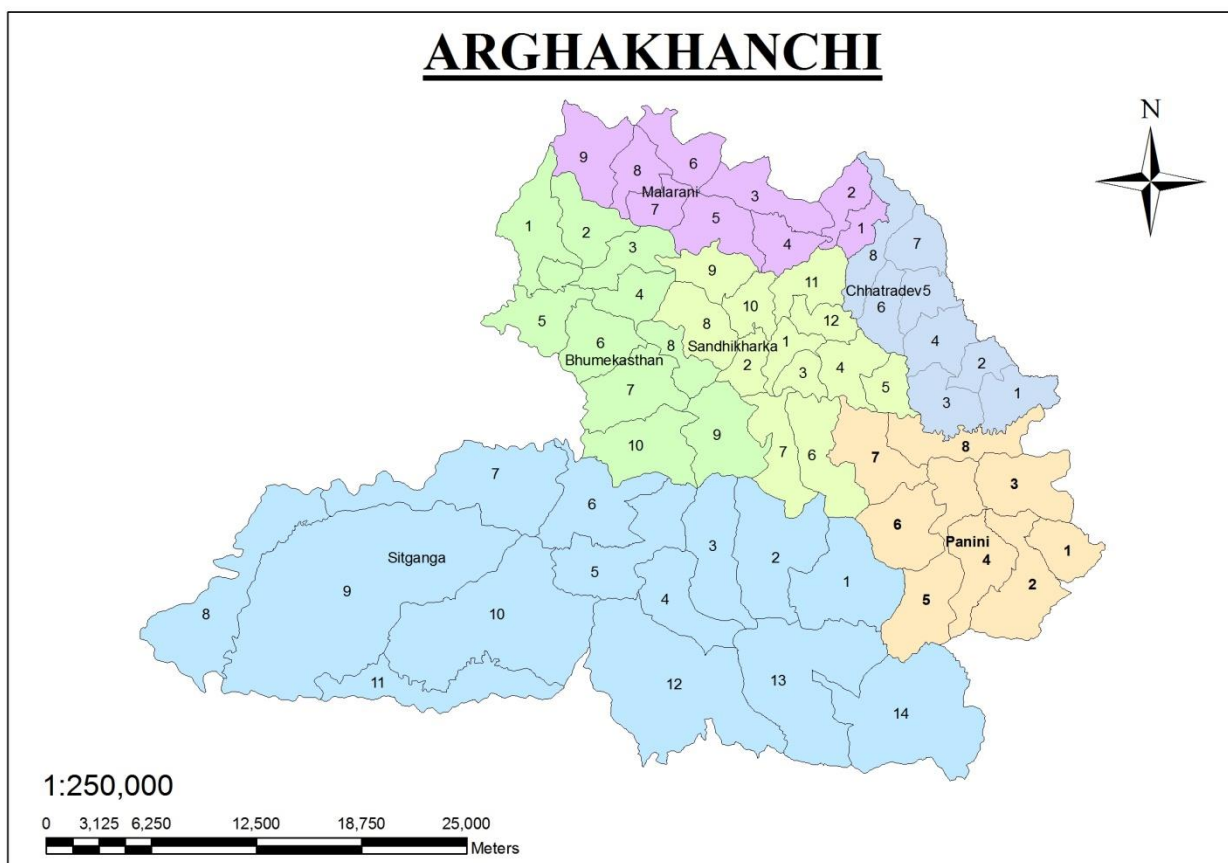
सूचकांक	अर्घाखाँची	पश्चिमाञ्चल	राष्ट्रिय
१. मानव विकास सूचाङ्क	०.४७१	०.४९१	०.४७१
औषत आयु	६२.५४	६३	६०.९८
वयष्क साक्षरता दर	४७.७	५२.९	४८.६
प्रति व्यक्ति आय	११३०	१२५४	१३१०
२. मानव गरिबी सूचाङ्क	४०.५	३६.७	३९.६
दिर्घरोग कुपोषण	४१.२	५०.३	५०.५
वयस्क साक्षरता दर	५२.३	४७.१	५१.४
सफा खानेपानी पहुँचबाट टाढा रहेको जनसंख्या	३३.२९	१८.५२	२०.४८
३. लैंगिक विकास सूचाङ्क	०.४६३	०.४७७	०.४५२
४. महिला शसक्तिकरण सूचाङ्क	०.३५६	०.३९५	०.३९१
मतदानमा महिलाको सहभागीता	२०.३५	२०.३०	१९.३३
व्यावसायिक काममा महिलाको सहभागिता	१९.३९	१९.९२	१८.७५
प्रशासनिक काममा महिलाको सहभागिता	६.९७	१२.५७	१२.७१
आम्दानीमा महिलाको पहुँच	०.५०३	०.४००	०.३०२
५. मानव सशक्तिकरण सूचाङ्क	०.४५९	०.४६१	०.४६३
सामाजिक सशक्तिकरण	०.४६४	०.४६८	०.४०६
आर्थिक सशक्तिकरण	०.२५४	०.३१७	०.३३७
राजनैतिक सशक्तिकरण	०.६५८	०.५९९	०.६४६

स्रोत: Human Development Report, UNDP 2011

यस जिल्लामा अधिकांश किसानहरु (५४ प्रतिशत) सिमान्तकृत अवस्थामा छन् । प्रति परिवार खेतीयोग्य जग्गाको उपलब्धता करिब ०.४८ हेक्टर मात्र रहेको छ । प्रति व्यक्ति सरदर वार्षिक खाद्यान्न उत्पादन २४७४ कि.ग्रा. छ जुन वर्ष भरी खान पुग्ने खालको छ तथापी उत्पादनको वितरण समानुपातिक नभएको हुनाले करिब ५० प्रतिशत जनतामा खाद्यान्नको अभाव देखिन्छ ।

स्रोत - जिल्ला पार्श्वचित्र अर्घाखाँची २०७०

अर्घाखाँची जिल्लाको नक्शा तथा स्थानीय तहको विवरण

४. अर्घाखाँची जिल्लाका स्थानीय तहको क्षेत्रफल तथा जनसंख्या विवरण

क्र.सं.	नाम	क्षेत्रफल (वर्ग कि.मी.)	जनसंख्या (२०६८को जनगणना अनुसार)	वडा संख्या
१	सन्धीखर्क नगरपालिका	१२९.४२	४१०७९	१२
२	शीतगंगा नगरपालिका	६१०.४३	४३३७३	१४
३	भूमिकास्थान नगरपालिका	१५९.१३	३२६४०	१०
४	छत्रदेव गाउँपालिका	८७.६२	२५३३६	८
५	पाणिनी गाउँपालिका	१५१.४२	२६४२४	८
६	मालारानी गाउँपालिका	१०१.०६	२८०४४	९

अर्घाखाँची जिल्लामा रहेका ६ स्थानीय तह मध्ये सबभन्दा बढी जनघनत्व सन्धिखर्क नगरपालिकामा रहेको छ, भने सबभन्दा कम शीतगंगा नगरपालिकामा रहेको छ, आकार वा क्षेत्रफलको हिसाबले भने शीतगंगा सबभन्दा ठूलो नगरपालिका हो । शीतगंगा नगरपालिका क्षेत्रफलको आधारमा नेपाल कै सबभन्दा ठूलो नगरपालिका हो ।

५. बस्तुगत विवरणको कार्यकारी सारांश

घेराको लेकको काखमा अवस्थित मालारानी जसको नाम तत्कालीन अर्घाका राजाकी भान्जी मालाको तपोभूमी तथा क्रिडास्थल भएकोले राखिएको जनश्रुति छ त्यहि नामबाट नामाकरण गरिएको मालारानी गाउँपालिका अर्घाखाँची जिल्लाको उत्तर पश्चिम भागमा अवस्थित छ । नेपालको पुनर्संरचना गर्ने क्रममा स्थानीय तहको गठन गर्दा साविकका ७ गाउँ विकास समितिहरु खन, खनदह, बाँगी, हंसपुर, अर्घातोष, गोखुंगा र मरेडलाई मिलाएर यस गाउँपालिकाको स्थापना भएको हो । यो गाउँपालिका धार्मिक, ऐतिहासिक तथा पुरातात्विक दृष्टिले परापूर्व काल देखि नै एक महत्वपूर्ण विशिष्ट स्थलको रूपमा परिचित हुँदै आएको छ ।

यस गाउँपालिकाको पूर्वमा छत्रदेव गाउँपालिका, पश्चिममा भूमिकास्थान नगरपालिका र प्यूठान जिल्ला, उत्तरमा गुल्मी र प्यूठान जिल्ला र दक्षिणमा भूमिकास्थान र सन्धिखर्क नगरपालिका रहेको छ । यस गाउँपालिकाको क्षेत्रफल १०१.०६ वर्ग किलोमिटर छ ।

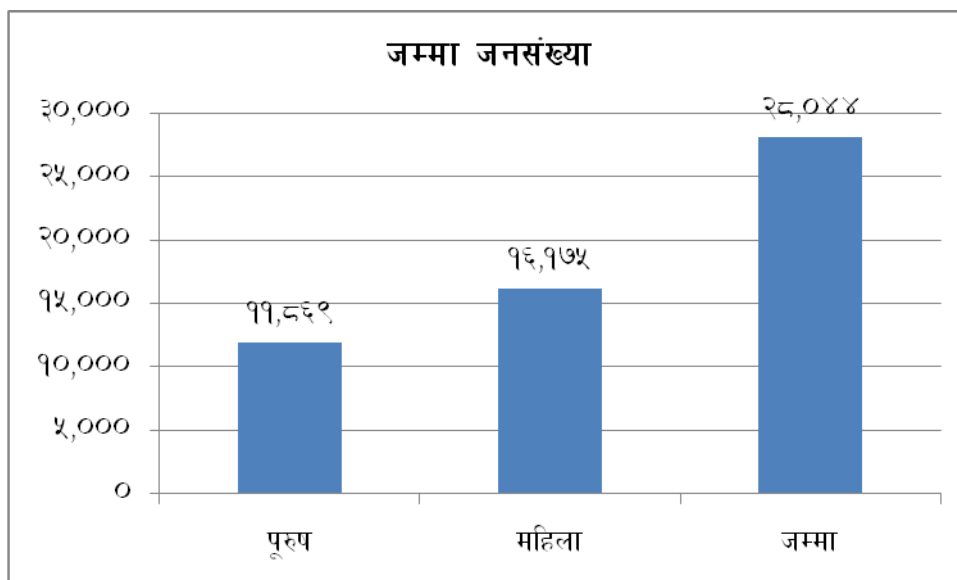
यो गाउँपालिकामा होंचा समथर बेसी देखि लिएर भिराला ससाना पहाड तथा अग्ला लेकहरु रहेका छन् । यहाँको होचो बेसीहरुमा समशितोष्ण हावापानी पाइन्छ भने अग्ला पहाड तथा महाभारत श्रृंखलामा शीतप्रधान शितोष्ण हावापानी पाइन्छ । जेष्ठको अन्त्यमा र आषाढको शुरु देखि भाद्र महिनासम्म मनसुनी वायुको प्रभावले र पुष माघमा पश्चिमी वायुको प्रभावले वर्षा हुने गर्दछ । यस गाउँपालिकाको अधिकतम तथा न्यूनतम तापक्रम जिल्लाको अन्य स्थानहरुमा जस्तै गर्मीको समयमा सरदर २४.९५ डिग्री सेल्सियस सम्म बढ्ने र जाडोको समयमा ६.०३ डिग्री सेल्सियस सम्म घट्ने गर्दछ भने औसत वार्षिक वर्षा १२०० मिलिलिटर रहेको छ ।

अधिकांश हिन्दु धर्मावलम्बीहरु बसोबास गर्ने यस गाउँपालिकामा आफ्नो धार्मिक परम्परा, संस्कृति तथा रीतिरिवाज अनुसार दशैं, तिहार, होली, रक्षाबन्धन, रामनवमी, आदि पर्वहरु मनाउने गरिन्छ ।

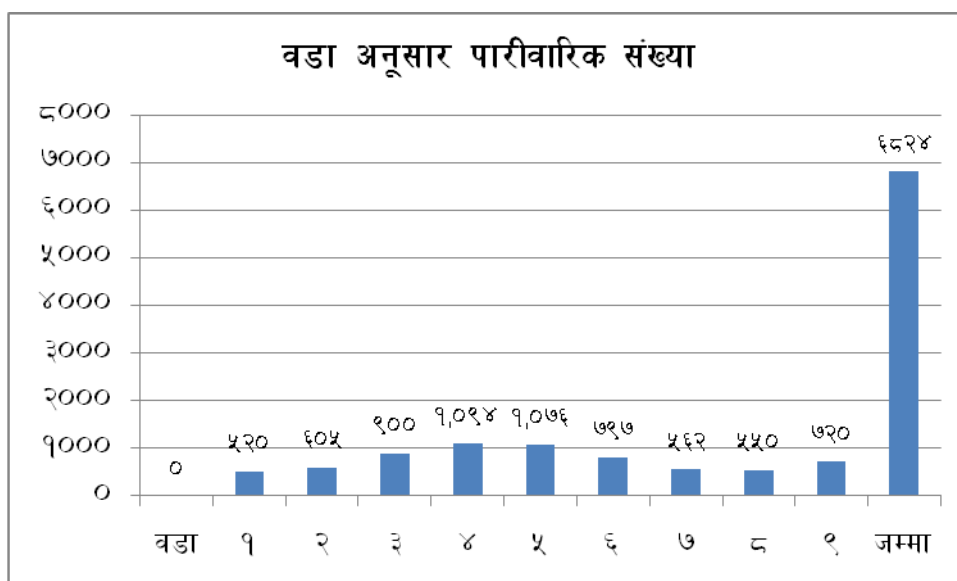
हंसपूरको नरसिंहअवतार प्रकट भएको ५० मिटर अग्लो शिला, जिल्लाको चौतर्फी सिमाना अवलोकन गर्न सकिने, फराकिलो मैदान, प्यारागलाईडिङको सफल परिक्षण उडान गरिएको १९५० मिटर अग्लो जालकांडाको लेक, बाँगी र खनमा रहेका २३०० मिटर अग्लो घेराको लेक, मालारानी र मनचिन्ते पानी आदि यस गाउँपालिकामा रहेका धार्मिक, ऐतिहासिक, पुरातात्विक तथा रमणीय पर्यटकीय महत्वका स्थानहरु हुन ।

यस गाउँपालिकाको वस्तुगत विवरण तयार गर्ने क्रममा प्राप्त केहि नतिजाहरुलाई सारांशमा निम्नानुसार प्रस्तुत गरिएको छ ।

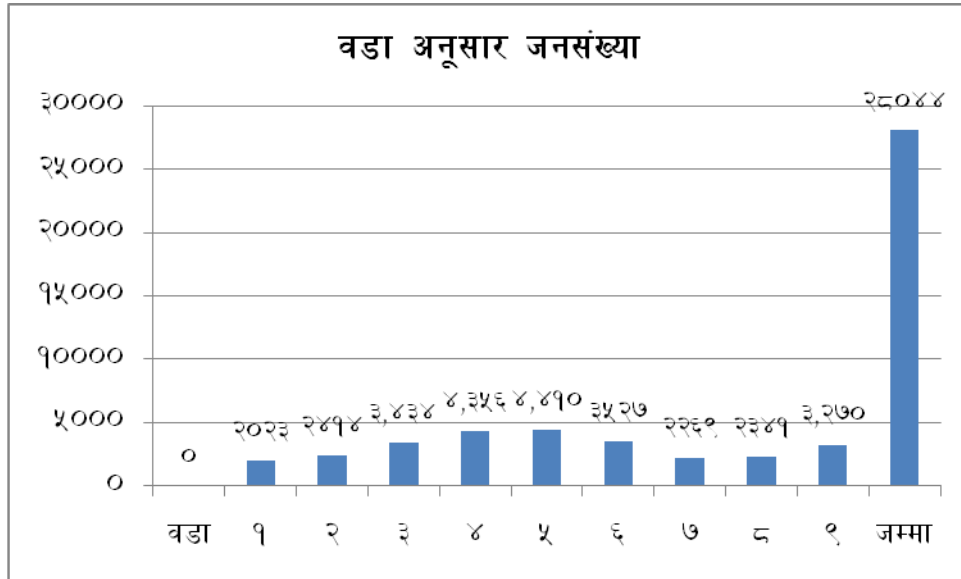
१.१ गाउँपालिकाको जम्मा जनसंख्या

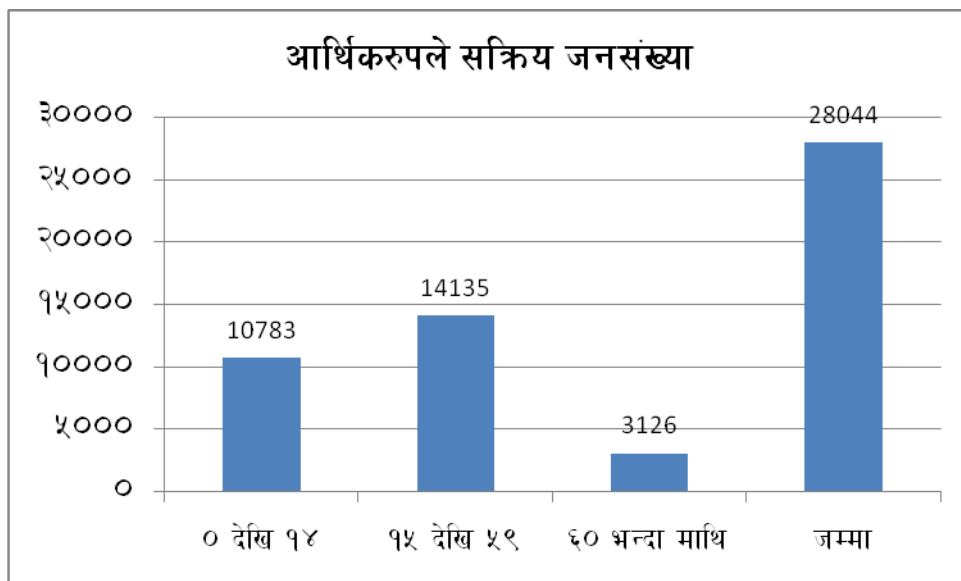
१.२ वडा अनुसार पारीवारिक विवरण

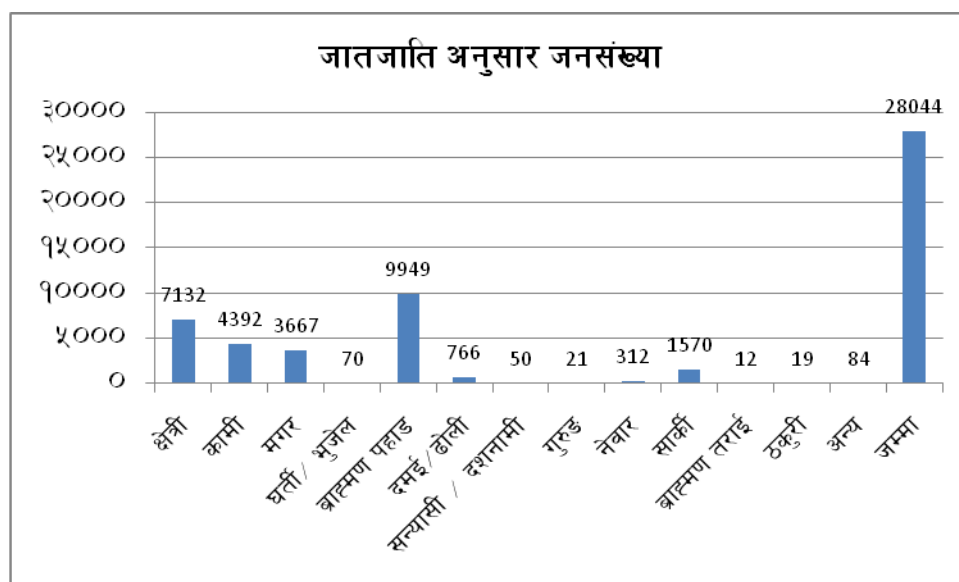
१.३ वडा अनुसार जनसंख्या विवरण

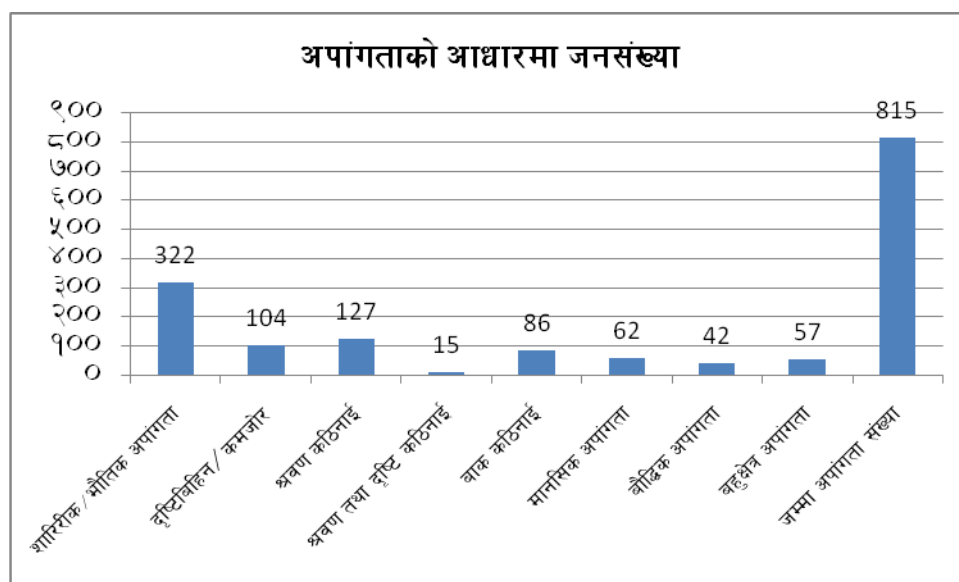
१.४ आर्थिकरूपले सक्रिय जनसंख्या

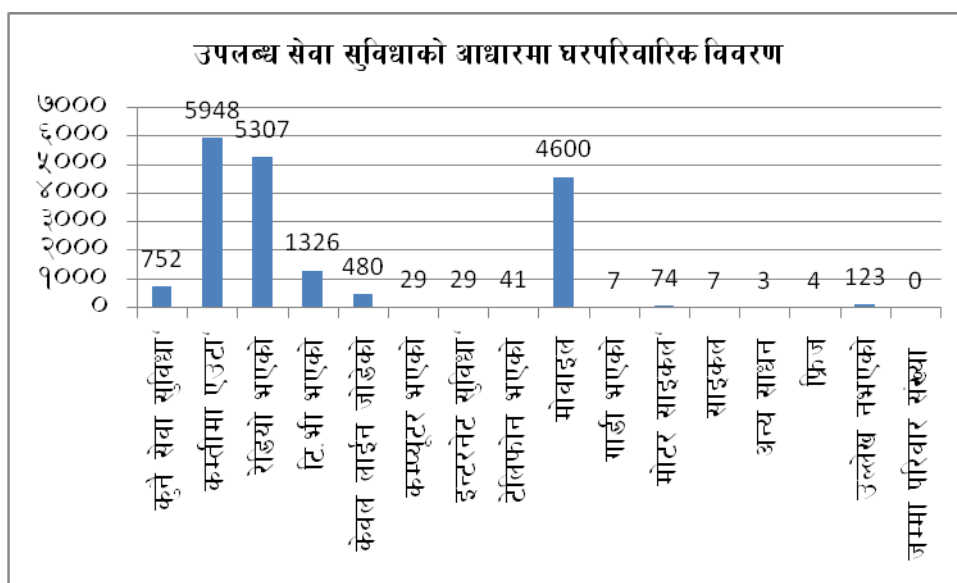
१.५ जातजाति अनुसार जनसंख्या

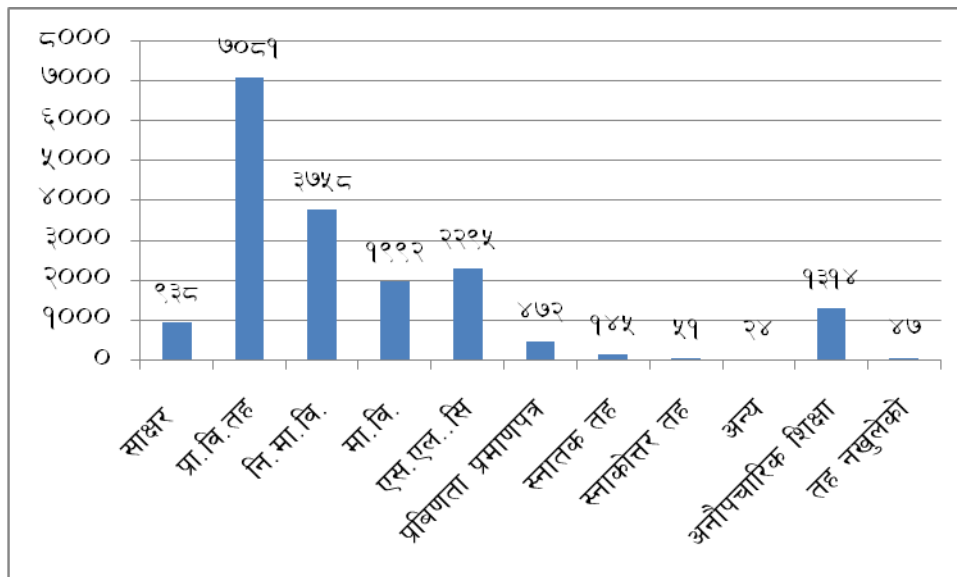
१.६ अपांगताको आधारमा जनसंख्या

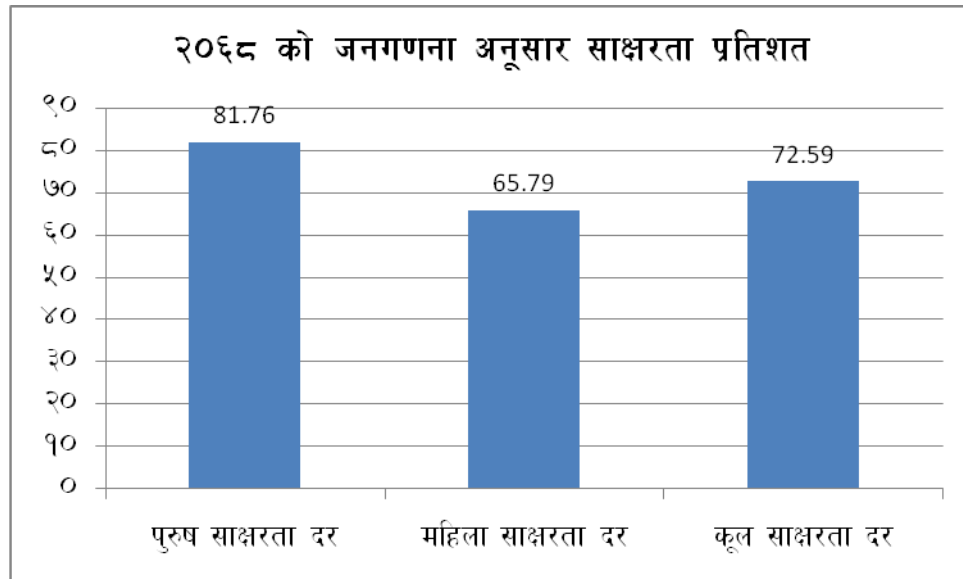
१.७ उपलब्ध सेवा सुविधाको आधारमा घरपरिवारिक विवरण

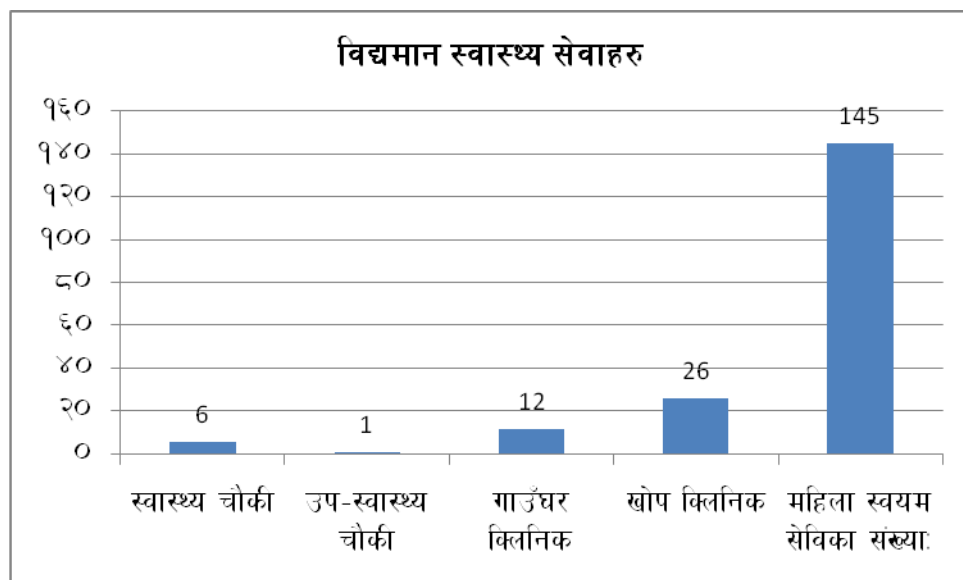
१.८ ५ वर्ष र सो भन्दा माथिकाको शैक्षिक अवस्था

१.९ २०६८ को जनगणना अनुसार साक्षरता प्रतिशत

१.१० विद्यमान स्वास्थ्य सेवाहरु

१.११ प्राकृतिक स्रोत साधन

यो गाउँपालिका प्राकृतिक सम्पदाहरूको दृष्टिकोणले अत्यन्त धनि छ । यहाँ धेरै सामुदायिक वनहरू, पानीका स्रोतहरू, खुला चउर तथा स्थानहरू रहेका छन् ।

१.१२ धार्मिक तथा पर्यटकीय स्थलहरू

अर्घाखाँची जिल्लाका प्रसिद्ध मन्दिरहरू मालारानी, नरसिंहस्थान, तीनसल्ली भगवती मन्दिर, शिवालय आदिको साथै मनचिन्ते पानी, घेराको लेक, जालकाँडाको लेक, कोदारे घरको भरना आदि पर्यटकीय स्थलहरू यस गाउँपालिका रहेका छन् ।

१.१३ कृषि प्रणाली

यस गाउँपालिकामा परम्परागत निर्वाहमुखी कृषि प्रणाली अवलम्बन गरिएको छ । जडीबुटी खेति तथा बाख्रापालनलाई व्यवसायिकरूपमा संचालन गर्नसकिने प्रचुर संभावना रहेको छ । सिंचाईको लागि पानीका स्रोतहरू भएपनि पर्याप्त संख्यामा सिंचाईका योजनाहरू संचालन भएका छैनन् ।

१.१४ घर तथा आवास

यस गाउँपालिकाका लगभग ९८ प्रतिशत परिवारहरू आफ्नै घरमा र लगभग २ प्रतिशत मात्र भाडाको घरमा बस्छन् । यस गाउँपालिकामा बनाइएका अधिकांश घर संरचनाहरू गैरइन्जिनियरिंग प्रविधिबाट बनाइएका छन् र भूकम्पीय जोखिममा रहेका छन् । यहाँका १७.२५ प्रतिशत घरहरू अबैधानिक खरले छाएका आगलागीको जोखिममा रहेका छन् ।

१.१५ खानेपानी, सरसफाई तथा स्वच्छता

यस गाउँपालिकाका ८३ प्रतिशत भन्दा बढी परिवारहरू पाइपको सुरक्षित पानी पिउने गर्छन् । अधिकांश परिवारमा सरसफाई संबन्धि सचेतना रहेको छ । यहाँका सबै परिवारहरूले शौचालयको प्रयोग गर्छन् ।

१.१६ खाना पकाउन तथा उज्यालोको लागि प्रयोग गरिने इन्धन तथा उर्जा

यस गाउँपालिकाका ९८ प्रतिशत परिवारहरु खाना पकाउनको लागि दाउराको प्रयोग गर्ने गर्छन् ।

त्यस्तै बत्तिको लागि यस गाउँपालिकाका सबै वडाहरुमा विद्युत सेवाको विस्तार भएको छ । यहाँका ६८२४ घरधुरी मध्ये ६७.६२ प्रतिशत अर्थात ४६१५ घरधुरीले ग्राहक बनी विद्युत सेवाको उपभोग गरिरहेका छन् । गाउँपालिकालाई धुवाँमुक्त बनाउन जनमानसमा सचेतना बढ्दै गएको छ । सोलार, बायोग्यास र सुधारिएको चुलोको प्रयोग बढेको देखिन्छ । यस गाउँपालिकामा १२५७ सौर्य उर्जा, ३८ वटा बायोग्यास प्लान्ट र ४१४६ वटा सुधारिएको चुलो जडान भएको छ ।

१.१७ सञ्चार

संचारको लागि यस गाउँपालिकाका मानिसहरु मोबाइल, रेडियो, टि भी आदिको प्रयोग गर्छन् । यहाँका ६७ प्रतिशत मानिसहरुले मोबाइलको प्रयोग गरेको देखिन्छ ।

१.१८ यातायात

यस गाउँपालिकाको सबै वडाहरुमा कच्ची मोटर बाटो पुगेको छ । जिल्लाको सदरमुकाम सन्धिखर्क लगायत अन्य स्थानहरुमा हिउँद तथा गर्मीको समयमा मोटरबाट आवत जावत गर्न सकिन्छ । यस गाउँपालिकामा २५९ किलो मिटर सडक निर्माणाधीन अवस्थामा रहेको छ । यस मध्ये १० कि.मी. मात्र ग्राभेल भएको छ । यहाँका थोरै परिवारसंग (०.१ प्रतिशत) मात्र गाडी उपलब्ध छ । मोटरसाईकिल भने १ प्रतिशत परिवारमा रहेको देखिन्छ ।

मालारानी गाउँपालिकाको वस्तुगत विवरण २०७४

भाग २ उद्देश्य तथा महत्व

१. उद्देश्य

देश संघीय संरचनामा गएसंगै स्थानीय तहलाई अधिकार सम्पन्न बनाइएको छ । स्थानीय तहबाट नै नागरिकहरुको आर्थिक, सामाजिक, साँस्कृतिक तथा राजनैतिक अधिकारहरु सुनिश्चित गर्ने संबैधानिक व्यवस्था भएकोले स्थानीय तहमा नै भरपर्दो तथ्यपरक सूचनाहरु राख्ने र समयसापेक्ष अद्यावधिक हुनु पर्दछ । भरपर्दो सूचना तथा तथ्यांकहरुको अभावमा योजनाहरुको निर्माण हुन नसक्ने र योजना बनाइएपनि फलदायी हुन नसक्ने भएकोले स्थानीय तहबाटै आफ्नो क्षेत्रको वस्तुगत विवरण तयार गर्ने कार्य भएको छ । यसबाट स्थानीय तहले गर्नु गराउनु पर्ने आर्थिक, सामाजिक, साँस्कृतिक, भौतिक तथा प्रशासनिक आदिको क्षेत्रमा विकास निर्माण तथा विविध कार्यहरुको योजना बनाउन र कार्यान्वयन गर्न सहज र फलदायी हुन सक्छ । स्थानीय तहबाट प्रवाह हुने सेवा, सुविधा तथा गरिने निर्णयहरु बैज्ञानिक, गुणस्तरीय तथा परिणाममुखी बन्न सक्दछन ।

स्थानीय तहमा अधिकार सम्पन्न संरचनाकोरूपमा रहेको गाउँपालिकाबाट आर्थिक, सामाजिक, साँस्कृतिक, भौतिक, जैविक तथा प्राकृतिक तथ्याङ्कहरुलाई नै आधार मानेर आर्थिक, सामाजिक, साँस्कृतिक, भौतिक, वातावरणिय आदिको विकासको साथै राष्ट्रिय, अन्तराष्ट्रिय संघ संस्थाहरूसंग सहकार्य गर्ने योजना बनाउने तथा निर्णय गर्ने गरिन्छ । यसर्थ योजना निर्माणमा वस्तुगत विवरणको महत्व गाउँपालिकाले बनाउने योजनाहरुमा मात्र सिमित नभई विभिन्न निर्णय गर्न समेत आवश्यक पर्ने भएकाले यो यथार्थ र वस्तुपरक हुनु नितान्त आवश्यक छ । यसै संदर्भमा मालारानी गाउँपालिकाले यो वस्तुगत विवरण तयार गरेको छ ।

- आफ्नो क्षेत्र भित्र रहेका साधन स्रोत र क्षमताहरुको पहिचान तथा परिचालन गर्न,
- कहाँ कुन कुन क्षेत्रमा के कस्तो सुधार गर्न सकिन्छ भन्ने जानकारी पाउन,
- यथार्थ, वस्तुपरक तथा परिणाममुखी योजना निर्माण गर्न चाहिने सूचनाहरु संकलन तथा अद्यावधिक गर्न ।

२. तथ्यांक संकलन गर्न प्रयोग गरिएका विधिहरू

यो वस्तुगत विवरण तयार गर्दा यसमा समावेश गरिएका सूचनाहरू मध्ये केहि सूचनाहरू द्वितीयक सूचनाका श्रोतहरू - केन्द्रिय तथ्यांक विभाग राष्ट्रिय जनगणना २०६८, विभिन्न सरकारी तथा गैरसरकारी संस्थाहरूका प्रकाशन आदि मार्फत संकलन गरिएको र केहिसूचनाहरू स्थानीय तहमा नै गई संकलन गरिएको छ ।

संघीय मामला तथा स्थानीय विकास मन्त्रालयबाट प्राप्त फारामलाई आधार मानेर यो वस्तुगत विवरण तयार गरिएको छ र यो तयार गर्दा केहि सूचनाहरू उपलब्ध हुन नसकेको र कुनै यस गाउँपालिकाको लागि सांदर्भिक नभएको हुँदा तोकिएको फर्मेटका केहिअंशहरू समावेश भएका छैनन । यो वस्तुगत विवरण तयार गर्दा अपनाइएका विधिहरूमा संदर्भ सामाग्रीहरूको अध्ययन, स्थलगत अवलोकन, भेटघाट, परामर्श, छलफल तथा अन्तर्वार्ता विधिहरूलाई अवलम्बन गरिएको छ ।

३. वस्तुगत विवरणको सीमा

सिमित श्रोत साधनहरू तथा कम समयमा सूचनाहरू संकलन गरी वस्तुगत विवरण तयार गर्नु पर्ने अवस्था रहेको र संघीय मामिला तथा स्थानीय विकास मन्त्रालयबाट प्राप्त ढाँचा र विषयवस्तुलाई आधार बनाई उपलब्ध सूचनाहरूलाई प्रस्तुतिकरण गर्नुपर्ने भएको हुँदा त्यही सीमाको सेरोफेरोमा रही यो वस्तुगत विवरण तयार भएको छ ।

यो वस्तुगत विवरण तयार गर्दा संस्थालाई प्राप्त भएको श्रोत र संघीय मामिला तथा स्थानीय विकास मन्त्रालयबाट प्राप्त ढाँचालाई आधार मानिएको छ । यसको अतिरिक्त यो वस्तुगत विवरण तयार गर्ने क्रममा मालारानी गाउँपालिका कार्यालय, जिल्ला स्थित विभिन्न सरकारी तथा गैरसरकारी निकायहरूले उपलब्ध गराएको सूचनाहरूलाई समेत आधार मानी तयार गरिएको छ ।

मालारानी गाउँपालिकाको वस्तुगत विवरण २०७४

भाग ३ विषयगत सुचनाहरू

१ गाउँपालिकाको परिचय

घेराको लेकको काखमा अवस्थित मालारानी जसको नाम तत्कालीन अर्घाका राजाकी भान्जी मालाको तपोभूमी तथा क्रिडास्थल भएकोले राखिएको जनश्रुति छ त्यहि नामबाट नामाकरण गरिएको मालारानी गाउँपालिका अर्घाखाँची जिल्लाको उत्तर पश्चिम भागमा अवस्थित छ । नेपालको पुनर्संरचना गर्ने क्रममा स्थानीय तहको गठन गर्दा साविकका ७ गाउँ विकास समितिहरू खन, खनदह, बाँगी, हंसपुर, अर्घातोष, गोखुंगा र मरेङलाई मिलाएर यस गाउँपालिकाको स्थापना भएको हो । यो गाउँपालिका धार्मिक, ऐतिहासिक तथा पुरातात्विक दृष्टिले परापूर्व काल देखि नै एक महत्वपूर्ण विशिष्ट स्थलको रूपमा परिचित हुँदै आएको छ ।

यस गाउँपालिकाको पूर्वमा छत्रदेव गाउँपालिका, पश्चिममा भूमिकास्थान नगरपालिका र प्यूठान जिल्ला, उत्तरमा गुल्मी र प्यूठान जिल्ला र दक्षिणमा भूमिकास्थान र सन्धिखर्क नगरपालिका रहेको छ । यस गाउँपालिकाको क्षेत्रफल १०१.०६ वर्ग किलोमिटर छ ।

२ भौगोलिक स्वरूप

यो गाउँपालिकामा होंचा समथर बेसी देखि लिएर भिराला ससाना पहाड तथा अग्ला लेकहरू रहेका छन् । यहाँको होचो बेसीहरूमा समशितोष्ण हावापानी पाइन्छ भने अग्ला पहाड तथा महाभारत श्रृंखलामा शीतप्रधान शितोष्ण हावापानी पाइन्छ । जेष्ठको अन्त्यमा र आषाढको शुरु देखि भाद्र महिनासम्म मनसुनी वायुको प्रभावले र पुष माघमा पश्चिमी वायुको प्रभावले वर्षा हुने गर्दछ । (स्रोत जिल्ला वस्तुगत विवरण अर्घाखाँची - तथ्यांक कार्यालय कपिलवस्तु) ।

यस गाउँपालिकाको अधिकतम तथा न्यूनतम तापक्रम जिल्लाको अन्य स्थानहरूमा जस्तै गर्मीको समयमा सरदर २४.९५ डिग्री सेल्सियस सम्म बढ्ने र जाडोको समयमा ६.०३ डिग्री सेल्सियस सम्म घट्ने गर्दछ भने औसत वार्षिक वर्षा १२०० मिलिलिटर रहेको छ (स्रोत - जिल्ला पार्श्वचित्र अर्घाखाँची २०७०) ।

३ स्थानीय चाडपर्व तथा जात्रा र मेलाहरू

यस गाउँपालिकामा हिन्दु धर्मावलम्बीहरू बसोबास गर्छन् र आफ्नो धार्मिक परम्परा, संस्कृति तथा रीतिरिवाज अनुसार दशैं, तिहार/दीपावली, होली, रक्षाबन्धन, रामनवमी, आदि पर्वहरू मनाउने गर्दछन् । यहाँ मनाइने प्रमुख चाडबाड तथा समयलाई निम्नानुसार उल्लेख गरिएको छ ।

क्रसं	चाडपर्व	मनाइने महिना	मनाउने जातजाति
१	साउने सक्रान्ति	साउन	हिन्दु धर्मावलम्बी सबै जातजातिहरू
२	तीज	भाद्र	हिन्दु धर्मावलम्बी सबै जातजातिहरू
३	रक्षा बन्धन	श्रावण भाद्र	हिन्दु धर्मावलम्बी सबै जातजातिहरू
४	दशैं	आश्विन	हिन्दु धर्मावलम्बी सबै जातजातिहरू
५	तिहार/दीपावली	कार्तिक	हिन्दु धर्मावलम्बी सबै जातजातिहरू
६	माघे सक्रान्ति	माघ	हिन्दु धर्मावलम्बी सबै जातजातिहरू
७	होली	फागुन चैत्र	हिन्दु धर्मावलम्बी सबै जातजातिहरू
८	चैते दशैं /रामनवमी	चैत्र	हिन्दु धर्मावलम्बी सबै जातजातिहरू

श्रोत : स्थानीय समुदाय

४ पर्यटकीय स्थलहरूका विवरण

हंसपुरको नरसिंहअवतार प्रकट भएको ५० मिटर अग्लो शिला, जिल्लाको चौतर्फी सिमाना अवलोकन गर्न सकिने, फराकिलो मैदान, प्यारागलाईडिङको सफल परिक्षण उडान गरिएको १९५० मिटर अग्लो जालकाँडाको लेक, बाँगी र खनमा रहेका २३०० मिटर अग्लो घेराको लेक, मालारानी र मनचिन्ते पानी आदि यस गाउँपालिकाका धार्मिक, ऐतिहासिक, पुरातात्विक तथा रमणीय पर्यटकीय महत्वका स्थानहरू हुन् । यहाँ भएका पर्यटकीय स्थलहरूको सूची निम्नानुसार रहेको छ ।

क्रं.सं.	पर्यटकीय स्थलहरूको नाम	वडा नं.	स्थलको महत्व	कैफियत
१	सुपा देउराली	१	धार्मिक	
२	तीनसल्ली भगवती मन्दिर, शिवालय, कोदारे घरको भरना	२	धार्मिक तथा ऐतिहासिक	
३	घेराको लेक, दारेढुंगा र काम्लेचौर मन्दिर, मनचिन्ते पानी खनदह	३	धार्मिक	
४	शिवालय तथा भागीरथी मन्दिर, जालकाँडाको लेक (१९२९ मी.), सिद्धबाबाको स्थान	४	धार्मिक	
५	देउराली तथा महादेव मन्दिर	५	धार्मिक	
६	मालारानी,	६	धार्मिक तथा ऐतिहासिक	
७	नरसिंहस्थान, बामरुक	७	धार्मिक तथा ऐतिहासिक	
८	हंसपुरकोट, रागामारे भगवती मन्दिर	८	धार्मिक तथा ऐतिहासिक	
९	सिमे देउराली, हिलेकाचौर महादेव मन्दिर	९	धार्मिक	

श्रोत : स्थानीय समुदाय

५ वर्तमान भु उपयोग सम्बन्धी विवरण

जिल्ला कृषि विकास कार्यालय अर्घाखाँचीबाट प्रकाशित अर्घाखाँची जिल्लाको कृषि विकास तथ्यांक पुस्तिका अनुसार यस गाउँपालिकामा ९८०७ हेक्टर (साविक अर्घातोष गाविसको ४७.४ प्रतिशत र मरेङ गाविसको ५६.१ प्रतिशत क्षेत्रफल यस गाउँपालिकामा समावेश भएकोले सोही अनुपातमा जग्गाको गणना गरिएको छ । अन्य प्रमाणिक तथ्यांक नआईसकेको जग्गा रहेको छ जुन अर्घाखाँची जिल्लाको कूल क्षेत्रफल ११९३०० हेक्टरको ८.२ प्रतिशत हुन आउँछ । यस गाउँपालिकाको भूउपयोग सम्बन्धी विस्तृत प्रमाणिक तथ्यांक उपलब्ध नभए पनि जिल्ला कृषि विकास कार्यालयबाट प्राप्त तथ्यांकको आधारमा निम्नानुसार प्रस्तुत गरिएको छ ।

क्रसं	विवरण	क्षेत्रफल (हेक्टर)	प्रतिशत
१	खेत	६८३	
२	पाखो जग्गा	४९६६	
३	वन जंगल	२०५७	
४	नदी नाला	१७१०	
५	गुठी	३९१	
जम्मा		९८०७	
श्रोत: अर्घाखाँची जिल्लाको कृषि विकास तथ्यांक २०७१/०७२ जिकृविका तथा जिल्ला पार्श्वचित्र अर्घाखाँची २०७०			

६ सिंचित क्षेत्रफलको विवरण

यस गाउँपालिकामा जिल्ला कृषि विकास कार्यालयका अनुसार सहकारी खेती, साना सिंचाई तथा मलबीउ ढुवानी कार्यक्रम तर्फको सहकारीमा आधारित साना सिंचाई स्किम अन्तरगत सम्पन्न भएका आयोजनाहरूमा हंसपुरमा लेवशे खोला साना सिंचाई आयोजना तथा बाँगीमा चौहान डाँडा सिमेन्ट पोखरी साना सिंचाई आयोजना सहकारी संस्थाहरूबाट संचालित आयोजनाहरू हुन । यी आयोजनाहरूबाट त्यहाँ बसोबास गर्ने १४ परिवारहरूले १४ रोपनी जग्गामा सिंचाई सुविधा प्राप्त गरेका छन् । त्यस्तै साना सिंचाई आयोजना अन्तर्गत अर्घातोष, मरेङ, खनदह, खन, बाँगी, हंसपुरमा सिंचाईका आयोजनाहरू संचालनमा रहेका छन् । यसबाट त्यहाँका ९० परिवारको ९८ रोपनी जग्गामा सिंचाई भइरहेको छ ।

श्रोत : जिल्ला पार्श्वचित्र अर्घाखाँची २०७०

७ वन क्षेत्र सम्बन्धी विवरण

यस गाउँपालिकामा ६४ वटा सामुदायिक/कबुलियत वन उपभोक्ता समूहहरू रहेका छन् । यिनीहरू मध्ये वडा नं. १ मा ६, वडा नं. १ र २ मा १ संयुक्त, वडा नं. २ मा ५, वडा नं. ३ मा १०, वडा नं. ४ मा १३, वडा नं. ५ मा ६, वडा नं. ६ मा ५, वडा नं. ७ मा ७, वडा नं. ८ मा ६, वडा नं. ९ मा ५ रहेका छन् । यसबाट समुदायले १६.३६ वर्ग कि.मी. क्षेत्रफलमा रहेको वन व्यवस्थापन गर्दै आइरहेको देखिन्छ ।

सामुदायिक वन व्यवस्थापनमा समुदायको राम्रो सहभागिता हुने गरेकोले सामुदायिक वनहरू आगलागी, चरिचरण, चोरी निकासी तथा अतिक्रमण आदिबाट जोगिएको हुँदा वनको अवस्थामा सुधार आएको पाइन्छ । यसले गर्दा नाङ्गा डाँडा, पखेराहरूमा हरियाली वृद्धि भई स्थानीय प्राकृतिक वातावरणमा समेत अनुकूल प्रभाव परेको देखिन्छ ।

विवरण	संख्या	क्षेत्रफल (हेक्टर)	प्रतिशत	कैफियत
सामुदायिक वन	६४	१६३६		
कबुलियती वन	१	१		कुटाका डाँडा वस्तीका चौर

स्रोत - जिल्ला पार्श्वचित्र अर्घाखाँची २०७०

८ सार्वजनिक जग्गाहरूको विवरण

यस गाउँपालिकामा सार्वजनिक खुला स्थानहरू निम्नानुसार रहेका छन् ।

- क. खन, गुफा ५० रोपनी
- ख. खन, जालकाँडा १० हेक्टर
- ग. खनदह मालारानीदारेढुंगा २० रोपनी
- घ. खनदह कामलेचौर ७ रोपनी
- ड. गिधपोखरी १० रोपनी
- च. बाँगी, प्युडाँडा १० रोपनी
- छ. बाँगी, सुकापोखरी १५ रोपनी
- ज. हँसपुर, लोहरी २५ रोपनी
- झ. हँसपुर, ठाटीचौर १० रोपनी
- ञ. गोखुंगा हिलेकाचौर २० रोपनी
- ट. गोखुंगा भूमिकास्थान सौरेपोखरी १५ रोपनी
- ठ. मरेड भण्डारथुम र गहतेरा

स्रोत : स्थानीय तह पुनर्संरचना प्राविधिक सहयोग समिति अर्घाखाँचीको प्रतिवेदन

९ जनसंख्या वितरणका अवस्था (२०५८ - २०६८)

विवरण	गणना	
	२०५८	२०६८
जनसंख्या	३०२९५	२८०४४
परिवार संख्या	६०९१	६८२४
जनसंख्याको अनुपातिक वितरण प्रतिशत (जिल्ला तहमा)	१४.५	१४.२
जनघनत्व	२९९.७७	२७७.४९
औषत वृद्धिदर	१.५७	-२.६
परिवारको औषत आकार	४.९७	४.०८
महिला पुरुष अनुपात (प्रति १०० जना महिलामा पुरुषको संख्या)	८५.८७	७३.३८

माथि उल्लेखित तथ्यांकलाई हेर्दा २०५८ र २०६८ को तुलना गर्दा यस गाउँपालिकाको जनसंख्या, जनघनत्व, औषत वृद्धिदर, परिवारको औषत आकार, लैंगिक अनुपात, जिल्लाको कूल जनसंख्याको वितरण प्रतिशत आदिको तथ्यांक राष्ट्रिय जनगणना २०५८ को तुलनामा राष्ट्रिय जनगणना २०६८ मा घटेको देखिन्छ। तर परिवार संख्यामा भने धेरै वृद्धि भएको देखिन्छ।

श्रोत : राष्ट्रिय जनगणना २०५८ तथा २०६८

१० वडा अनुसार घरधुरी तथा जनसंख्याका विवरण

वडा नं.	घर परिवार संख्या	पुरुष	महिला	जम्मा	क्षेत्रफल वर्ग कि.मि.	जनघनत्व	मुख्य वस्तीहरु
१	५२०	८३१	११९२	२०२३	१७.३८	२५५.२९	अर्घातोष हटिया बजार, डाँडा कटेरी, चौरी
२	६०५	१०११	१४०३	२४१४			अमिले छेडाठाँटी, सूर्यथुम
३	९००	१,४१४	२,०२०	३,४३४	१४.४६	२३७.४८	खनदह बजार, खनार, सावडाँडा, आरुपाटा
४	१,०९४	१,७९६	२,५६०	४,३५६	९.३६	२५७.१४	पातलकटेरा, लुटीपोखरी, सिता देउराली, नवाली टोला
५	१,०७६	१,८६९	२,५४१	४,४१०	१४.०८	३१३.२१	भँडार, भेडीखोर, पालसपाटा, आरुखोर
६	७९७	१५२९	१९९८	३५२७	४५.७८	२४९.१७	टिमुरे, रतनमारे, मुरली पोखरा,
७	५६२	९७१	१२९८	२२६९			सौतामारे, म्यालपानी, वाम्ख
८	५५०	१०३८	१३०३	२३४१			पासल्यांग, देउराली, सेपानी
९	७२०	१,४१०	१,८६०	३,२७०			पात्ले, साइरी पोखरी
जम्मा	६८२४	११८६९	१६१७५	२८०४४	१०१.०६	२७७.४९	

यस मालारानी गाउँपालिकामा गरिएको घरधुरी सर्भेक्षण तथा राष्ट्रिय जनगणना २०६८ को आधारमा उपलब्ध तथ्यांकहरुको विश्लेषण गर्दा यहाँको जम्मा घरधुरी संख्या ६८२४ र कूल जनसंख्या २८०४४ रहेको छ, जसमा पुरुष ११८६९ र महिला १६१७५ रहेको देखिन्छ । यस सर्भेक्षण तथा अध्ययनबाट सबैभन्दा कम घरधुरी वडा नं १ मा ५२० तथा सबैभन्दा बढी घरधुरी वडा नं ४ मा १०९४ रहेको देखिन्छ । जनघनत्वको दृष्टिकोले भने सबैभन्दा बढी वडा नं. १ र ३ मा बढी तथा वडा नं. ३ मा सबैभन्दा कम जनघनत्व रहेको देखिन्छ ।

श्रोत: केन्द्रीय तथ्यांक विभाग, राष्ट्रिय जनगणना २०६८

११ उमेर तथा लिंगका आधारमा जनसंख्याका विवरण

उमेर	पुरुष	महिला	तेश्रो लिंगी	जम्मा
५ वर्ष भन्दा मुनि	१,६९९	१,४६८	उल्लेख नभएको	३,१६७
५ - ९ वर्षसम्म	१,८२८	१,७६९		३,५९७
१० - १४ वर्षसम्म	१,९७१	२,०४८		४,०१९
१५ - १९ वर्षसम्म	१,१८६	१,८९६		३,०८२
२० - २४ वर्षसम्म	५३६	१,५३१		२,०६७
२५ - २९ वर्षसम्म	४३९	१,२६४		१,७०३
३० - ३४ वर्षसम्म	३९९	९००		१,२९९
३५ - ३९ वर्षसम्म	३६३	८९४		१,२५७
४० - ४४ वर्षसम्म	४४७	८३९		१,२८६
४५ - ४९ वर्षसम्म	४४३	८०८		१,२५१
५० - ५४ वर्षसम्म	५५०	६५२		१,२०२
५५ - ५९ वर्षसम्म	४७९	५०९		९८८
६० - ६४ वर्षसम्म	४४४	५२५		९६९
६५ - ६९ वर्षसम्म	३५३	४१५		७६८
७० - ७४ वर्षसम्म	३१५	२८५		६००
७५ वर्ष र सो भन्दा माथि	४१७	३७२		७८९
जम्मा	११८६९	१६१७५		२८०४४

माथि उल्लेखित राष्ट्रिय जनगणना २०६८ को तथ्यांकहरुको विश्लेषण गर्दा सबभन्दा बढी १० - १४ वर्ष उमेर समूहको जनसंख्या अन्य उमेर समूहको भन्दा बढी देखिन्छ । यस उमेर समूहमा ४०१९ जना अर्थात कूल जनसंख्याको १४.३३ प्रतिशत रहेको देखिन्छ । त्यस पछि धेरै जनसंख्या हुने उमेर समूहमा ५ - ९ वर्ष उमेर समूहको र ५ वर्ष मुनिको उमेर समूहको जनसंख्या क्रमश ३५९७ र ३१६७ रहेको छ । उमेर समूह अनुसार जनसंख्याको प्रवृत्ति हेर्ने हो भने शुरु देखि १४ वर्षसम्मको जनसंख्यामा क्रमिकरूपमा वृद्धि हुदै गएको र त्यस पश्चात उमेर समूहमा भएको वृद्धि अनुरूप क्रमिकरूपमा घट्दै गएको देखिन्छ ।

स्रोत : केन्द्रीय तथ्यांक विभाग राष्ट्रिय जनगणना २०६८

१२ आर्थिक रूपले सक्रिय जनसंख्याका अवस्था

उमेर समुह	पुरुष	महिला	जम्मा	प्रतिशत
० देखि १४	५४९८	५२८५	१०७८३	३८.४५
१५ देखि ५९	४८४२	९२९३	१४१३५	५०.४०
६० भन्दा माथि	१५२९	१५९७	३१२६	११.१५
जम्मा	११८६९	१६१७५	२८०४४	१००

माथि उल्लेखित राष्ट्रिय जनगणना २०६८ को तथ्यांकहरुको विश्लेषण गर्दा १५ वर्ष मुनिको जनसंख्या १०७८३ अर्थात ३८.४५ प्रतिशत, १५ देखि ५९ वर्षको जनसंख्या १४१३५ अर्थात ५०.४० प्रतिशत र ६० वर्ष माथिको जनसंख्या ३१२६ अर्थात ११.१५ प्रतिशत रहेको देखिन्छ । यसप्रकार आर्थिकरूपले सक्रिय जनसंख्या आश्रित जनसंख्या भन्दा केहि बढी (५०.४० प्रतिशत) रहेको छ ।

स्रोत : केन्द्रीय तथ्याङ्क विभाग, २०६८

१३ मातृभाषाको आधारमा जनसंख्याको विवरण

क्र.सं.	मातृभाषा	जनसंख्या	प्रतिशत
१	नेपाली	२७९७२	९९.७४
२	नेवारी	५९	०.२१
३	अन्य	१३	०.०५
जम्मा		२८०४४	१००.००

भाषाको दृष्टिकोणले यस गाउँपालिकामा बसोबास गर्ने लगभग सबै मानिसहरु (९९.७४ प्रतिशत) नेपाली भाषा बोल्ने गर्छन । यहाँका ०.२१ प्रतिशत मानिसहरु नेवारी भाषा समेत बोल्ने गर्छन ।

श्रोत: केन्द्रीय तथ्यांक विभाग, राष्ट्रिय जनगणना २०६८

१४ धर्मका आधारमा जनसंख्याका विवरण

यस गाउँपालिकामा बसोबास गर्ने लगभग सबै परिवारहरु हिन्दु धर्मावलम्बी रहेका छन ।

१५ जातियताको आधारमा जनसंख्याको विवरण

यस गाउँपालिका बसोबास गर्ने नागरिकहरूको जातिगत विवरण राष्ट्रिय जनगणना २०६८ मा उल्लेख भए अनुसार तलको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ ।

सि.नं.	जाति	जनसंख्या	प्रतिशत
१	क्षेत्री	७१३२	२५.४३
२	कामी	४३९२	१५.६६
३	मगर	३६६७	१३.०८
४	घर्ती/ भुजेल	७०	०.२५
५	ब्राह्मण पहाड	९९४९	३५.४८
६	दमई/ढोली	७६६	२.७३
७	सन्यासी / दशनामी	५०	०.१८
८	गुरुङ	२१	०.०७
९	नेवार	३१२	१.११
१०	सार्की	१५७०	५.६०
११	ब्राह्मण तराई	१२	०.०४
१२	ठकुरी	१९	०.०६
१३	अन्य	८४	०.३१
	जम्मा	२८०४४	१००

यस गाउँपालिकामा १२ भन्दा बढी प्रकारका जातजातिहरू बसोबास गर्छन् । तिनीहरू मध्ये सबभन्दा बढी संख्यामा ब्राह्मण (पहाड) ३५.४८ प्रतिशत र क्षेत्री २५.४३ प्रतिशत रहेका छन् । अन्य धेरैसंख्यामा रहेका जातिहरूमा कामी १५.६६ प्रतिशत र मगर १३.०८ प्रतिशतको संख्यामा रहेका छन् ।

श्रोत: केन्द्रीय तथ्यांक विभाग, राष्ट्रिय जनगणना २०६८

१६ अपांगताको आधारमा जनसंख्या

सि.नं.	अपांगताको किसिम	पुरुष	महिला	जम्मा	प्रतिशत
१	शारिरीक/भौतिक अपांगता	१७४	१४८	३२२	३९.५०९२
२	दृष्टिविहिन / कमजोर	५२	५२	१०४	१२.७६०७४
३	श्रवण कठिनाई	५४	७३	१२७	१५.५८२८२
४	श्रवण तथा दृष्टि कठिनाई	७	८	१५	१.८४०४९१
५	बाक कठिनाई	५०	३६	८६	१०.५५२१५
६	मानसिक अपांगता	२९	३३	६२	७.६०७३६२
७	बौद्धिक अपांगता	२६	१६	४२	५.१५३३७४
८	बहुक्षेत्र अपांगता	३७	२०	५७	६.९९३८६५
	जम्मा अपांगता संख्या	४२९	३८६	८१५	१००

यस गाउँपालिकामा माथि उल्लेखित विभिन्न किसिमका अपांगता भएका ८१५ जना व्यक्तिहरु रहेका छन्, जसमध्ये पुरुष ४२९ र महिला ३८६ छन् । यिनीहरुमध्ये सबभन्दा बढी शारिरीक अपांगता भएका ३९.५ प्रतिशत, श्रवण कठिनाई भएका १५.५८ प्रतिशत तथा दृष्टिविहिन / कमजोर १२.७६ प्रतिशत रहेका छन् । यस्तै बाक कठिनाई हुने १०.५५ प्रतिशत, मानसिक अपांगता ७.६ प्रतिशत, बौद्धिक अपांगता ५.१५ प्रतिशत र बहुक्षेत्र अपांगता ६.९९ प्रतिशत रहेका छन् ।

स्रोत : राष्ट्रिय जनगणना २०६८

१७ अपाङ्गता परिचयपत्र लिएका बालबालिकाको विवरण
 अपाङ्गता परिचयपत्र लिएका बाल बालिका बिबरण)२०७२/०७३(

लिंग	पूर्ण असक्त	आंशिक असक्त	कैफियत
पुरुष	४३	२५	
महिला	३२	२६	
तेश्रो लिङ्ग	-	-	

१८ छानाको प्रकारको आधारमा घरधुरी संख्या

सि. नं.	घरको प्रकार	संख्या	प्रतिशत
१	फुस तथा खरले छाएको	११७७	१७.२५
२	जस्ता । च्यादरले छाएको	२५६४	३७.५७
३	टायल तथा ढुंगा (Slate) छाएको	३००७	४४.०६
४	आर सी.सी	५४	०.८०
५	काठले छाएको	३	०.०४
६	माटोले छाएको	२	०.०३
७	अन्य	२	०.०३
८	उल्लेख नभएका	१५	०.२२
जम्मा		६८२४	१००

माथि उल्लेखित तथ्यांक अनुसार यस गाउँपालिकामा १७.२५ प्रतिशत घरहरु अभैपनि कच्ची खरले छाएका छन । ३७.५७ प्रतिशत टीन जस्तापाताले छाएका र ४४.०६ प्रतिशत स्लेट ढुंगाले छाएकाघरहरु छन भने सिमेन्ट लगाएका पक्की घरहरु ०.८ प्रतिशत मात्र छन । काठ तथा माटोले छाएका घरहरु भने नगन्य संख्यामा रहेको देखिन्छ । फुस, खर तथा काठको छाना भएका घरहरुमाआगलागीको जोखिम रहेको हुन्छ ।

श्रोत: केन्द्रीय तथ्यांक विभाग, राष्ट्रिय जनगणना २०६८

१९ स्वामित्वको आधारमा घरपरिवारको बसोबासको अवस्था

सि. नं.	स्वामित्वको विवरण	परिवार संख्या	प्रतिशत
१	निजी	६६८३	९७.९३
२	भाडामा	१११	१.६३
३	संस्थागत	५	०.०७
४	अन्य	२०	०.३७
जम्मा		६८२४	१००

यस गाउँपालिकामा बसोबास गर्ने लगभग सबै परिवारहरूको आफ्नै घर भएको कुरा माथिको तथ्यांकबाट पुष्टि हुन्छ । यस गाउँपालिकामा ९७.९३ प्रतिशत अर्थात् ६६८३ परिवारहरू आफ्नै घरमा बस्छन् र १.६३ प्रतिशत अर्थात् १११ परिवारहरू मात्र भाडाको घरमा बस्ने गरेको पाइन्छ ।

श्रोत: केन्द्रीय तथ्यांक विभाग, राष्ट्रिय जनगणना २०६८

२० खानेपानीको श्रोतको आधारमा घरपरिवार सम्बन्धी विवरण

सि.नं.	खानेपानीका श्रोतहरू	घरपरिवार संख्या	प्रतिशत
१	पाइपद्वारा	५६९१	८३.३९
२	टयूबवेल / हेन्डपम्प	६	०.०९
३	ढाकिएको इनार / कुवा	१५९	२.३३
४	नढाकिएको इनार / कुवा	३६७	५.३८
५	मुलको पानी	५२४	७.६९
६	खोला/नदीको पानी	६७	०.९८
७	अन्य	५	०.०७
८	उल्लेख नभएको	५	०.०७
जम्मा		६८२४	१००

यस गाउँपालिकामा बसोबास गर्ने परिवार मध्ये ८३.३९ प्रतिशतले पाइपको पानी खानेपानीको लागि प्रयोग गर्छन्, ७.६९ प्रतिशतले मुलको पानी, २.३३ प्रतिशतले सुरक्षित कुवा/पधेराको ५.३८ प्रतिशतले असुरक्षित कुवा/पधेराको पानी प्रयोग गर्छन् भने बाँकी लगभग १ प्रतिशत परिवारले मात्र खोला वा अन्यस्रोतको पानी उपयोग गर्ने गरेको देखिन्छ ।

श्रोत: केन्द्रीय तथ्यांक विभाग, राष्ट्रिय जनगणना २०६८

२१ इन्धनको प्रयोगको आधारमा घरपरिवार विवरण

सि.नं.	इन्धनको प्रकार	घरपरिवार सख्या	प्रतिशत
१	दाउरा	६७१४	९८.३९
२	मट्टीतेल	२२	०.३२
३	एल पि. ग्यास	६५	०.९५
४	गुइठा	१२	०.१८
५	गोबर ग्यास	६	०.०९
६	विजुली	०	०
७	अन्य	०	०
८	उल्लेख नभएको	५	०.०७
जम्मा		६८२४	१००

यस गाउँपालिकामा बसोबास गर्ने ९८ प्रतिशत भन्दा बढी परिवारहरु खाना पकउने इन्धनको लागि दाउराको प्रयोग गर्ने गर्छन भने लगभग १ प्रतिशतले एल पी ग्यास प्रयोग गर्ने गरेको देखिन्छ ।

श्रोत: केन्द्रीय तथ्यांक विभाग, राष्ट्रिय जनगणना २०६८

२२ बत्ती प्रयोगको आधारमा घरपरिवार विवरण

सि.नं.	बत्तीको पकार	घरपरिवार सख्या	प्रतिशत
१	विजुली	३४९७	५१.२५
२	मट्टीतेल	१३५६	१९.८७
३	वायोग्यास	२०	०.२९
४	सोलार	१२०२	१७.६२
५	अन्य	७४४	१०.९०
६	उल्लेख नभएका	५	०.०७
जम्मा		६८२४	१००

राष्ट्रिय जनगणना २०६८ अनुसार यस गाउँपालिकामा ५१.२५ प्रतिशत परिवारले बिजुली, १९.८७ प्रतिशतले मट्टीतेल, १७.६२ प्रतिशतले सोलार वा सौर्य उर्जा बत्तीको लागि प्रयोग गरेको देखिन्छ ।

श्रोत: केन्द्रीय तथ्यांक विभाग, राष्ट्रिय जनगणना २०६८

२३ उपलब्ध सेवा सुविधाको आधारमा घरपरिवारिक विवरण

सिनं.	सेवा सुविधाको विवरण	घर परिवार	प्रतिशत
१	कुनै सेवा सुविधा नभएको	७५२	११
२	कम्तीमा एउटा सुविधा भएको	५९४८	८७
३	रेडियो भएको	५३०७	७८
४	टि.भी भएको	१३२६	१९
५	केवल लाईन जोडेको	४८०	७
६	कम्प्यूटर भएको	२९	०.४
७	इन्टरनेट सुविधा भएको	२९	०.४
८	टेलिफोन भएको	४१	०.६
९	मोबाइल	४६००	६७
१०	गाडी भएको	७	०.१
११	मोटर साइकल भएको	७४	१
१२	साइकल	७	०.१
१३	अन्य साधन	३	०.०४
१४	फ्रिज	४	०.०५
१५	उल्लेख नभएको	१२३	२
	जम्मा परिवार संख्या	६८२४	

यस गाउँपालिका कम्तीमा एउटा सुविधा भएका ५९४८ परिवारहरु रहेका छन् । सुविधाहरु मध्ये रेडियो ७८ प्रतिशतसंग र मोबाइल ६७ प्रतिशतसंग भएको देखिन्छ । अन्य उल्लेख भएका सुविधाहरु मध्ये टि.भी. १९ प्रतिशतसंग, केवल लाइन ७ प्रतिशतसंग र मोटरसाइकिल १ प्रतिशत परिवारसंग रहेको देखिन्छ ।

स्रोत : राष्ट्रिय जनगणना २०६८

२४ शौचालय प्रयोगका आधारमा घरपरिवार विवरण

सि.नं.	चर्पीको प्रयोग	घरपरिवार संख्या	प्रतिशत
१	चर्पी नभएको	१७८१	२६.०९९०६
२	फलस भएको	२५७५	३७.७३४४७
३	साधारण	२४६३	३६.०९३२
४	उल्लेख नभएको	५	०.०७३२७१
जम्मा		६८२४	१००

राष्ट्रिय जनगणना २०६८ अनुसार यस गाउँपालिकामा २६ प्रतिशत परिवार तत्कालीन अवस्थामा शौचालय विहिन भएको देखिन्छ । तर हाल सरसफाईको क्षेत्रमा भएको प्रगतिले सबै घरपरिवारहरूमा शौचालय निर्माण भएको छ ।

श्रोत: केन्द्रीय तथ्यांक विभाग, राष्ट्रिय जनगणना २०६८

२५ वसाई सराई सम्बन्धी विवरण

वसाई सराई विवरण	महिला	पुरुष	जम्मा	मुख्य जिल्लाहरु
गा.पा भित्र आएका			६	
गा.पा बाट बाहिर गएका			२४६	
जम्मा			२५२	

जिल्ला विकास समिति अर्घाखाँचीको आ.व. २०७२/०७३ को अभिलेख अनुसार यस गाउँपालिकामा यस आर्थिक वर्षमा बाहिरबाट आउने ६ जना र यहाँबाट बाहिर जाने जनसंख्या २४६ रहेको उल्लेख छ ।

श्रोत : जिविस अर्घाखाँची २०७२/०७३

यस जिल्लाको बसाईसराईको प्रवृत्तिलाई हेर्ने हो भने यस गाउँपालिकाबाट बसाई सरी आउने भन्दा यहाँबाट बसाई सरी जाने मानिसहरुको संख्या अत्यधिक बढी रहेको छ ।

२०६७/६८			२०६८/६९			२०६९/७०		
आएको	गएको	जम्मा	आएको	गएको	जम्मा	आएको	गएको	जम्मा
१२	५६	६८	१३	३०१	३१४	१६	२७९	२९५

आ.व. २०६७/६८, २०६८/६९ र २०६९/७० को तथ्यांकलाई हेर्ने हो भने यस अवधिमा ६७७ जना मानिसहरुले बसाईसराई गरेकोमा ४१ (६ प्रतिशत) जनामात्र यहाँ आएका थिए भने ६३६ (९४ प्रतिशत) जना मानिसहरु यहाँबाट अन्य ठाउँमा बसाईसरी गएका थिए ।

स्रोत - जिल्ला पार्श्वचित्र अर्घाखाँची २०७०

२६ परिवारको स्वामित्वमा रहेको जग्गा जमिन सम्बन्धी विवरण

सि.नं.	स्वामित्वको विवरण	जम्मा घुरघुरी	प्रतिशत
१	भूमिहीन	३५	०.५१२८९६
२	१० कठ्ठा भन्दा कम (६.६७ रोपनी भन्दा कम)	३०६३	४४.८८५७
३	१०.३० कठ्ठा (६.६७ - १० रोपनी सम्म)	२६४७	३८.७८९५७
४	१.५ विघा-३ (२०-४० रोपनीसम्म)	१००५	१४.७२७४३
५	३-५ विघा (४०-६६.६७) रोपनी सम्म	७४	१.०८४४०८
६	५ विघाभन्दा बढी (६६.६७ रोपनी भन्दा बढी)	०	०
	जम्मा	६८२४	१००

माथि उल्लेखित तथ्यांक अनुसार यस गाउँपालिकामा भूमीहीन परिवारहरु ०.५१ प्रतिशत रहेको देखिन्छ भने ६.६७ रोपनी भन्दा कम जग्गा हुने परिवारहरुको संख्या ४४.८८ प्रतिशत रहेको छ । त्यस्तै १० रोपनी सम्म जग्गा हुने परिवारहरु ३८.७८ प्रतिशत, २० देखि ४० रोपनी सम्म जग्गा हुने परिवार १४.७२ प्रतिशत र ४० देखि ६६.६७ रोपनी सम्म जग्गा हुने परिवार १.०८ प्रतिशत रहेका छन् । यसप्रकार यस गाउँपालिकामा कृषि श्रमिक तथा साना कृषकहरुको बाहुल्यता रहेको देखिन्छ ।

स्रोत - जिल्ला पार्श्वचित्र अर्घाखाँची २०७०

२७ आर्थिक वर्ष २०७२ - २०७३ को पञ्जिकरणको विवरण

क्र.सं.	विवरण	२०७२/७३ को जनसंख्या	जम्मा दर्ता संख्या	महिला	पुरुष
१	जन्म दर्ता	२२६७	२२६७	१०७०	११९७
२	मृत्यु दर्ता	२४२	२४२	९५	१४७
३	सम्बन्ध विच्छेद	०	०	०	०
४	बसाईसराई	२५२	५५		
५	विवाह दर्ता	४००	४००		
	जम्मा	३१६१	२९६४		

जिल्ला विकास समिति अर्घाखाँचीको आ.व. २०७२/०७३ को अभिलेख अनुसार यस गाउँपालिकामा यस आर्थिक वर्षमा २२६७ जना बालबालिकाहरुको जन्मदर्ता भएको छ, जसमध्ये १०७० बालक र ११९७ बालक रहेका छन् । त्यस्तै मृत्यु दर्ता भएका २४२ मध्ये ९५ जना महिला र १४७ जना पुरुष रहेका छन् । यस आ.व.मा ४०० वटा विवाह दर्ता भएको र २४६ जनाले बसाईसराई गरेको कुरा उल्लेख छ ।

श्रोत : जिविस अर्घाखाँची पञ्जिका अभिलेख २०७२/०७३

२८ आर्थिक वर्ष २०७२-२०७३ मा भएको नागरिकता तथा अन्य सिफारिसहरुका विवरण

सिफारिस गरेका विषयहरु	संख्या
नागरिकता सिफारिस	८४५
विद्युत सिफारिस	२०९
चौकिल्ला प्रमाणित	७१
जन्म प्रमाणित	२४०
बसोबास प्रमाणित	७४
पेन्सन प्रमाणित	७४
व्यक्ति प्रमाणित	६३
नाता प्रमाणित	१६०
आयस्रोत प्रमाणित	२३

स्रोत - मालारानी गाउँपालिका

२९ जेष्ठ नागरिक तथा एकल महिलाहरुको विवरण (आ.व.२०७२ - २०७३)

क्र.सं.	विवरण	संख्या	कैफियत
१	जेष्ठ नागरिक (७० वर्षमाथि)	१५९२	
	जेष्ठ दलित	४४१	
२	कुल एकल महिला	९४२	
३	लोपोन्मुख जाति (कुसुण्डा, राउटे....)		
४	जम्मा पूर्ण अपांग:.....	१०१	
५	जम्मा आंशिक अपांग:.....	८५	

जिल्ला विकास समिति अर्घाखाँचीको आ.व. २०७२/०७३ को अभिलेख अनुसार यस गाउँपालिकामा ७० वर्ष माथिका जेष्ठ नागरिकको संख्या १५९२ रहेको छ । त्यस्तै जेष्ठ दलितहरुको संख्या ४४१ छ । यस गाउँपालिकामा एकल महिलाहरुको संख्या ९४२ रहेको छ । जिल्ला विकास समितिको पञ्जिका अभिलेखमा दर्ता भएका पूर्ण अपांगता भएकाको संख्या १०१ र आंशिक अपांगता भएका व्यक्तिहरुको संख्या ८५ छ ।

श्रोत : जिविस अर्घाखाँची पञ्जिका अभिलेख २०७२/०७३

३० वार्षिक कार्यक्रमबाट लक्षित कार्यक्रमतर्फ भएका विनियोजन तथा खर्चको अवस्था

क्षेत्र	विनियोजित कार्यक्रम	रकम	खर्च भएको कार्यक्रम	रकम	वडा नं.
बालबालिका	सिद्ध मा.बि. बाल रंगशाला	२५१००	सिद्ध मा.बि. बाल रंगशाला	२५१००	५
	झोलुंगे पुल म्याचिंग	६८९५२	झोलुंगे पुल म्याचिंग	६८९५२	५
	तल्ला डाडा खर्क	१००००	तल्ला डाडा खर्क	१००००	५
	पानीघाट नबज्योति पुल	७००००	पानीघाट नबज्योति पुल	७००००	५
	नुन्थला खेल मैदान मर्मत	१५००००	नुन्थला खेल मैदान मर्मत	१५००००	७
	बिध्यलाय्मा फर्निचर खरिद	१०००००	बिध्यलाय्मा फर्निचर खरिद	१०००००	७
	बाल क्लब गठन र परिचालन	१५०००	बाल क्लब गठन र परिचालन	१५०००	७
	सामुदायिक स्वास्थ्य क्लिनिक संचालन	६००००	सामुदायिक स्वास्थ्य क्लिनिक संचालन	६००००	७
	बाल मैत्री फिल्ड निर्माण	१५००००	बाल मैत्री फिल्ड निर्माण	१५००००	८
	फर्निचर खरिद	१५५०००	फर्निचर खरिद	१५५०००	१
	खेल मैदान निर्माण	३३१४००	खेल मैदान निर्माण	३३१४००	१
	२४ घन्टे प्रसुती सेवा	१०००००	२४ घन्टे प्रसुती सेवा	१०००००	३
	बाल मैत्री कक्षा ब्यबस्थापन	५००००	बाल मैत्री कक्षा ब्यबस्थापन	५००००	३
	मोटरबाटो निर्माण	६५०००	मोटरबाटो निर्माण	६५०००	३
	पिकनिक स्पोट निर्माण	६००००	पिकनिक स्पोट निर्माण	६००००	३
	सुन्दरा त्रिबेणी मो बा सुधार	११००००	सुन्दरा त्रिबेणी मो बा सुधार	११००००	३
	खनदह पनाल्ये मो बा	१०००००	खनदह पनाल्ये मो बा	१०००००	३
	खनदह साबिने मो बा	६४३००	खनदह साबिने मो बा	६४३००	३
	२४ घन्टे प्रसुती	७५०००	२४ घन्टे प्रसुती	७५०००	६
	बिद्यालय स्तरीय क्लब	६५०००	बिद्यालय स्तरीय क्लब	६५०००	६
	सामुदायिक स्वास्थ्य क्लिनिक	६००००	सामुदायिक स्वास्थ्य क्लिनिक	६००००	६
	जोखिममा परेका	१५०००	जोखिममा परेका बालबालिका	१५०००	६

	बालबालिका				
	वडा स्तरीय बाल क्लब	१५०००	वडा स्तरीय बाल क्लब	१५०००	६
	बाल मैत्री पुर्ब तैयारी	९१७००	बाल मैत्री पुर्ब तैयारी	९१७००	६
	बिबिध योजना	३२६०००	बिबिध योजना	३२६०००	६
	बालबालिका पार्श्व चित्र प्रारम्भिक तथ्यांक संकलन	५००००	बालबालिका पार्श्व चित्र प्रारम्भिक तथ्यांक संकलन	५००००	९
	गोखुङ्गा प्रा बि फिल्ड निर्माण	६००००	गोखुङ्गा प्रा बि फिल्ड निर्माण	६००००	९
	महादेव प्रा बि बाल बिकास	३००००	महादेव प्रा बि बाल बिकास	३००००	९
	भुमेदह मा बि बाल बिकास रंगशाला	६००००	भुमेदह मा बि बाल बिकास रंगशाला	६००००	९
	सरस्वती आ बिद्यालय फर्निचर सहयोग	६८१००	सरस्वती आ बिद्यालय फर्निचर सहयोग	६८१००	९
	सुर्य उ मा बि खानेपानी मर्मत	१०००००	सुर्य उ मा बि खानेपानी मर्मत	१०००००	९
	२४ घन्टे प्रसुती सेवा	६५०००	२४ घन्टे प्रसुती सेवा	६५०००	४
	बाल मैत्री सिढी	६००००	बाल मैत्री सिढी	६००००	४
	बाल प्रोफाइल	१०००००	बाल प्रोफाइल	१०००००	४
	नासके सिढी	५००००	नासके सिढी	५००००	४
	बाल कक्षा	५००००	बाल कक्षा	५००००	४
	प्रतिक्षालय	५००००	प्रतिक्षालय	५००००	४
	लिफ्ट खानेपानी	७५०००	लिफ्ट खानेपानी	७५०००	४
	महिला बुटिक तालिम	५००००	महिला बुटिक तालिम	५००००	५
	बाँसटारी सिचाई	४००००	बाँसटारी सिचाई	४००००	५
	सिखे बौना नहर	५००००	सिखे बौना नहर	५००००	५
	कुन्जेरी पोखरी मर्मत	२५१००	कुन्जेरी पोखरी मर्मत	२५१००	५
	सताउठा ठाटी सिचाई	२००००	सताउठा ठाटी सिचाई	२००००	५
	तुसारे सिरान खा पा	५००००	तुसारे सिरान खा पा	५००००	५

महिला	कचाक ढुंगा खा पा	५००००	कचाक ढुंगा खा पा	५००००		५
	टुनिका रुख सिचाई	३००००	टुनिका रुख सिचाई	३००००		५
	खानेपानी मर्मत	१३१७००	खानेपानी मर्मत	१३१७००		७
	खानेपानी मर्मत ताला खर्क	८००००	खानेपानी मर्मत ताला खर्क	८००००		७
	म.स्व.से. सुत्केरी प्रोत्साहन	२००००	म.स्व.से. सुत्केरी प्रोत्साहन	२००००		८
	महिला नेतृत्व अभिमुखीकरण	३००००	महिला नेतृत्व अभिमुखीकरण	३००००		८
	म.स्व.से. पूर्ण सरसफाई झोला बितरण	३००००	म.स्व.से. पूर्ण सरसफाई	३००००		८
	म.स्व.से. खाजा खर्च	४३२००	म.स्व.से. खाजा खर्च	४३२००		१
	यौन तथा प्रजनन तालिम	१००००	यौन तथा प्रजनन तालिम	१००००		१
	सुधारिएको चुलो	३३३२००	सुधारिएको चुलो	३३३२००		१
	गिद्दिपोखरी कुनाखार्क प्रतिक्षालय	६००००	गिद्दिपोखरी कुनाखार्क प्रतिक्षालय	६००००		३
	घडेरी बराहटोल भलैबेला मोटर बाटो	११५०००	घडेरी बराहटोल भलैबेला मोटर बाटो	११५०००		३
	दादरनेटा, बाजाखर्क मोटरबाटो	६००००	दादरनेटा, बाजाखर्क मोटरबाटो	६००००		३
	मालारानी अरकंग मो बा	१३१०००	मालारानी अरकंग मो बा	१३१०००		३
	खानेपानी मर्मत	१३१७००	खानेपानी मर्मत	१३१७००		६
	माइन्सिरु खानेपानी मर्मत	८००००	माइन्सिरु खानेपानी मर्मत			६
	म स्व से प्रोत्साहन	२००००	म स्व से प्रोत्साहन	२००००		६
	महिला नेतृत्व अभिमुखीकरण	३००००	महिला नेतृत्व अभिमुखीकरण	३००००		६
	राता काफ्ला पैरा खा पा	१०००००	राता काफ्ला पैरा खा पा	१०००००		६
	बिस्तेनी पधेरा बसुमाटा	५००००	बिस्तेनी पधेरा बसुमाटा	५००००		६
	म स्व से पूर्ण सरसफाई प्रोत्साहन	३००००	म स्व से पूर्ण सरसफाई प्रोत्साहन	३००००		६
	लोहरी खा पा	५६०००	लोहरी खा पा	५६०००		६
	महिला नेतृत्व विकास	१०००००	महिला नेतृत्व विकास	१०००००		९

	आमा समुह भवन निर्माण गोखुङ्ग	५००००	आमा समुह भवन निर्माण गोखुङ्ग	५००००		९
	खानेपानी मर्मत सुधार	६००००	खानेपानी मर्मत सुधार	६००००		९
	खानेपानी मर्मत सुधार	६००००	खानेपानी मर्मत सुधार	६००००		९
	सल्लेन्धारा सिचाई	५००००	सल्लेन्धारा सिचाई	५००००		९
	गोखुङ्गा प्रतिक्षालय	१८१००	गोखुङ्गा प्रतिक्षालय	१८१००		९
	गोखुङ्ग खा पा मर्मत	३००००	गोखुङ्ग खा पा मर्मत	३००००		९
	आमा समुह मन्दिर	६००००	आमा समुह मन्दिर	६००००		४
	नासके फर्निचर	६००००	नासके फर्निचर	६००००		४
	मोटरबाटो मर्मत	११८०००	मोटरबाटो मर्मत	११८०००		४
	मोटरबाटो मखात	५००००	मोटरबाटो मखात	५००००		४
	पाण्डे टोल मोटरबाटो	४००००	पाण्डे टोल मोटरबाटो	४००००		४
	जम्मा					
लक्षित बर्ग तथा जनजाति	जेषु नागरिक सम्मान	१०००००	जेषु नागरिक सम्मान	१०००००		५
	अपांगता सम्मान	१०००००	अपांगता सम्मान	१०००००		५
	जनजाती खानेपानी	२००००	जनजाती खानेपानी	२००००		५
	जनजाति घोडेढो निर्माण	२००००	जनजाति	२००००		५
	ब्राह्मण टोल सिचाई	१००००	ब्राह्मण टोल सिचाई	१००००		५
	दलित प्रतिक्षालय	५००००	दलित प्रतिक्षालय	५००००		५
	खानेपानी मर्मत	१,१००००	खानेपानी मर्मत	१,१००००		७
	जेषु नागरिक सम्मान	४००००	जेषु नागरिक सम्मान	४००००		७
	दलित बस्ति खा.पा.मर्मत	५००००	दलित बस्ति खा.पा.मर्मत	५००००		१
	दलित उत्थान अभिमुखीकरण	१००००	दलित उत्थान अभिमुखीकरण	१००००		१
	जनजाती लोक जात्रा संरक्षण	१००००	जनजाती लोक जात्रा संरक्षण	१००००		१
	जेषु नागरिक सम्मान	१००००	जेषु नागरिक सम्मान	१००००		१
	अपांग आय-आर्जन	२८०००	अपांग आय-आर्जन	२८०००		१

सुधारिएको चुल्हो	३६९७००	सुधारिएको चुल्हो	३६९७००		१
मोटर बाटो मर्मत	५१९००	मोटर बाटो मर्मत	५१९००		१
दलित बस्ति मोटरबाटो	५००००	दलित बस्ति मोटरबाटो	५००००		१
आरन ब्यबस्थापन	२००००	आरन ब्यबस्थापन	२००००		३
जनजाति खोर सुधार	२००००	जनजाति खोर सुधार	२००००		३
जेष्ठ नागरिक सम्मान	३००००	जेष्ठ नागरिक सम्मान	३००००		३
फरक क्षमता सिप बिकास	२४३००	फरक क्षमता सिप बिकास	२४३००		३
सिलाइ कटाई तालिम	१०००००	सिलाइ कटाई तालिम	१०००००		३
पनाल्ये मोटर बाटो	६५०००	पनाल्ये मोटर बाटो	६५०००		३
शिशु कल्याण प्रा बि कोठा मर्मत	६००००	शिशु कल्याण प्रा बि कोठा मर्मत	६००००		३
अर्काँग देबिस्थान मो बा	६००००	अर्काँग देबिस्थान मो बा	६००००		३
डाडाकटेरी सिमलचौर मो बा	५००००	डाडाकटेरी सिमलचौर मो बा	५००००		३
पहिरो सखार	५००००	पहिरो सखार	५००००		३
मोटरबाटो मर्मत	७००००	मोटरबाटो मर्मत	७००००		३
जम्के खा पा	१०००००	जम्के खा पा	१०००००		६
गौडा खोला खापा	५००००	गौडा खोला खापा	५००००		६
बिसौना खा पा	५००००	बिसौना खा पा	५००००		६
जेष्ठ नागरिक सम्मान	५००००	जेष्ठ नागरिक सम्मान	५००००		६
लाम्खुरा खा पा	३००००	लाम्खुरा खा पा	३००००		६
बसुमटा खा पा	३००००	बसुमटा खा पा	३००००		६
बोरिका रुख खा पा	३००००	बोरिका रुख खा पा	३००००		६
अपांग सहयोग	३००००	अपांग सहयोग	३००००		६
पाठापानी टंकी निर्माण	५००००	पाठापानी टंकी निर्माण	५००००		६
चर्तिका बारी खा पा	३००००	चर्तिका बारी खा पा	३००००		६
ज्येष्ठ नागरिक सम्मान	३२०००	ज्येष्ठ नागरिक सम्मान	३२०००		६
पोखरी मर्मत	२००००	पोखरी मर्मत	२००००		६

फिरफिरे बामरुक खा पा	१५००००	फिरफिरे बामरुक खा पा	१५००००		६
गुइटेनी खा पा ५००००	५००००	गुइटेनी खा पा ५००००	५००००		६
सौरडाँडा हिउ खोला खा पा	२४०००	सुर डाँडा हिउ खोला खा पा	२४०००		६
मेहलपानी लिफ्ट खानेपानी	१५००००	मेहलपानी लिफ्ट खानेपानी	१५००००		६
साकिन्धारा रतनमारे बाटो	५००००	साकिन्धारा रतनमारे बाटो	५००००		६
जेष्ठ नागरिक अभिनन्दन	१०००००	जेष्ठ नागरिक अभिनन्दन	१०००००		९
अपांग सशक्तिकरण	३००००	अपांग सशक्तिकरण	३००००		९
गोखुङ्गा दलित बस्ति मो बा	१२००००	गोखुङ्गा दलित बस्ति मो बा	१२००००		९
दलित आरन सुधार	२००००	दलित आरन सुधार	२००००		९
जनजाती संस्कृति संरक्षण	१०००००	जनजाती संस्कृति संरक्षण	१०००००		९
देउराली मन्दिर निर्माण	१०००००	देउराली मन्दिर निर्माण	१०००००		९
गोखुङ्गा घोडेटो बाटो	३००००	गोखुङ्गा घोडेटो बाटो	३००००		९
बस्लेग संस्कृत बिद्या आरक्षण	५२१५०	बस्लेग संस्कृत बिद्या आरक्षण	५२१५०		९
पूर्ण सरसफाई	१२००००	पूर्ण सरसफाई	१२००००		४
मोटरबाटो	१२००००	मोटरबाटो	१२००००		४
प्रतिक्षालय	६००००	प्रतिक्षालय	६००००		४
जेष्ठ नागरिक सम्मान	५००००	जेष्ठ नागरिक सम्मान	५००००		४
फरक क्षमता सिप विकास तालिम	३००००	फरक क्षमता सिप विकास तालिम	३००००		४
इलाका हुलाक रंग रोगन	१००००	इलाका हुलाक रंग रोगन	१००००		४
चौपारी निर्माण	८५०००	चौपारी निर्माण	८५०००		४
नश्ल सुधार	२००००	नश्ल सुधार	२००००		४
मन्दिर निर्माण	७५०००	मन्दिर निर्माण	७५०००		४
टंकी निर्माण	२००००	टंकी निर्माण	२००००		४
नासके ब्यबस्थापन	१०,०००	नासके ब्यबस्थापन	१०,०००		४

स्रोत - मालारानी गाउँपालिका

३१ शैक्षिक संस्थाहरुको विवरण

विवरण	सरकारी	सामुदायिक	निजी विद्यालय	कुल
प्रा. वि.		४७		
नि. मा. वि.		५		
मा. वि.		६		
उ.मा. वि.		७		
क्याम्पस		१		
वेद विद्याश्रम		०		
मदरशा		०		
अन्य	प्राविधिक शिक्षालय			
	सीप विकास तालिम केन्द्र			
	सामुदायिक बालविकास केन्द्र			

स्रोत - जिल्ला पार्श्वचित्र अर्घाखाँची २०७०

३२ विश्वविद्यालय तथा कलेजहरु

क्र.सं.	उ.मा.वि.,कलेजका नाम	ठेगाना	सञ्चालित कार्यक्रम तथा तह	विद्यार्थी संख्या
१	सिद्धार्थ उ.मा.वि.	हंसपुर	शिक्षा स्नातक	
२	वीरेन्द्र उ.मा.वि.	अमिले, मरेड	शिक्षा स्नातक	
३	सूर्य उ.मा.वि.	गोखुङ्गा		
४	आदर्श उ.मा.वि.	खनदह		
५	शान्ति उ.मा.वि.	बाँगी		

स्रोत - जिल्ला पार्श्वचित्र अर्घाखाँची २०७०

३३ ५ वर्ष र सो भन्दा माथिकाको साक्षरताको आधारमा जनसंख्याका बिबरण

लिंग	५ वर्ष र ५ वर्ष भन्दा माथिको जनसंख्या	जनसंख्याको अवस्था			
		लेख्न र पढ्न सक्ने	पढ्न मात्रै सक्ने	पढ्न लेख्न नसक्ने	थाहा नभएको
जम्मा	२४८७७	१७७५७	३६०	६७५४	६
पुरुष	१०१७०	८२१७	१४१	१८१०	२
महिला	१४७०७	९५४०	२१९	४९४४	४

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना २०६८

३४ ५ वर्ष र सो भन्दा माथिकाको शैक्षिक अवस्था

लिंग	जम्मा	जनसंख्याका अवस्था										
		साक्षर (beginners)	प्रा.वि.तह (१-५)	नि.मा.वि. (६-८)	मा.वि. (९-१०)	एस.एल.सि	प्रविणता प्रमाण पत्र तह	स्नातक तह	स्नाकोत्तर तह	अन्य	अनौपचारिक शिक्षा	तह नखुलेको
जम्मा	१८११७	९३८	७०८१	३७५८	१९९२	२२९५	४७२	१४५	५१	२४	१३१४	४७
पुरुष	८३५८	४५१	३४३३	१६१२	८०८	९७२	२५३	१०८	४२	१४	६४१	२४
महिला	९७५९	४८७	३६४८	२१४६	११८४	१३२३	२१९	३७	९	१०	६७३	२३

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना २०६८

३५ कूल साक्षरता दरमा महिलाहरुको हिस्सा

विवरण	गणना वर्ष	
	२०५८	२०६८
कूल साक्षरता दर	५६.११	७२.६४
पुरुष साक्षरता दर	६७.१८	८०.५३
महिला साक्षरता दर	४६.९४	६४.७६

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना २०५८ तथा २०६८

३६ वडा अनुसार साक्षरता प्रतिशत

वडा नं.	पुरुष	महिला	जम्मा
१	८०.०३	६३.७१	७०.२३
२	८०.०३	६३.७१	७०.२३
३	७९.३०	६२.४२	६९.११
४	७३.२७	६२.८९	६६.९९
५	८३.१४	६७.३०	७३.८०
६	८२.३८	६४.५२	७१.९७
७	८२.३८	६४.५२	७१.९७
८	८३.९७	६६.६६	७३.९३
९	८५.५७	६८.८१	७५.९०

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना २०६८

३७ बाल सञ्जाल विवरण

बाल संजाल बिबरण नाम मालारानी बाल संजाल गा.पा: मालारानी ३

नाम	पद	महिला	पुरुष	दलित	जनजाति	अन्य)बाहुन,क्षेत्री, जोडेर राखे(	जम्मा
मिलन चौहान	अध्यक्ष		√	-	-	√	
बिकास खनाल	उपाध्यक्ष		√	-	-	√	
मनोज खनाल	सचिव		√	-	-	√	
सुभना पौडेल	कोषाध्यक्ष	√		-	-	√	
सबिना खनाल	सदस्य	√		-	-	√	
भुवन खनाल	सदस्य		√	-	-	√	
अविना पोख्रेल	सदस्य	√		-	-	√	
बिक्रम खनाल	सदस्य		√	-	-	√	
अस्मिता खनाल	सदस्य	√		-	-	√	
सागर खनाल	सदस्य		√	-	-	√	
सुभास खनाल	सदस्य		√	-	-	√	
जम्मा		४	७			११	

स्रोत - मालारानी गाउँपालिका

३८ विद्यमान स्वास्थ्य सेवाहरु

क्र.सं.	स्वास्थ्य सेवा	संख्या	बेड संख्या
१	जिल्ला जनस्वास्थ्य कार्यालय	०	
२	सरकारी अस्पताल	०	
३	प्रसुती गृह	०	
४	बाल अस्पताल	०	
५	आयुर्वेद अस्पताल	०	
६	प्राकृतिक चिकित्सा	०	
७	स्वास्थ्य चौकी	६	
८	उप-स्वास्थ्य चौकी	१	
९	प्राथमिक स्वास्थ्य स्याहार केन्द्र	०	
१०	निजी अस्पताल	०	
११	फार्मसी	०	
१२	चिकित्सक संख्या		
१३	चिकित्सक अनुपात		
१४	गाउँघर क्लिनिक	१२	
१५	बर्थिङ सेन्टर:		
१६	खोप क्लिनिक	२६	
१७	स्वास्थ्य संस्थामा सुत्केरी गराउने प्रतिशत		
१८	दक्ष स्वास्थ्यकर्मीबाट सुत्केरी गराउने प्रतिशत		
१९	सुडेनीबाट सुत्केरी गराउने प्रतिशत:		
२०	भिसीटी केन्द्र संख्या:		
२१	महिला स्वयम सेविका संख्या:	१४५	
२२	टि.बी. उपचार केन्द्र:		
२३	परिवार नियोजन का ५ विधी र ३ विधीका सेवा उपलब्ध स्वास्थ्य संस्था संख्या:		
२४	बि.ओ.सी.(आधारभुत):		
२५	सि.ई.ओ.सी.(अपरेसन सेवा) उपलब्ध स्वास्थ्य		
२६	गर्भवती जाँच पहिलो पटकको प्रतिशत:		
२७	गर्भवती जाँच चौथा पटक सम्मको प्रतिशत:		

स्रोत - जिल्ला पार्श्वचित्र अर्घाखाँची २०७०

३९ वडागत बालक्लबहरुको विवरण

हालको वडा नं.	महिला	पुरुष	दलित	जनजाति	अन्य)बाहुन,क्षेत्री, मधेसी, मुसलवान समेत जोडेर राख्ने(	जम्मा	बाल क्लब को नाम भए लेख्ने
१	५८	५०	२०	१२	७६	१०८	अमरावती, एकता र दीप ज्योति
२.	७३	६९	२८	-	११४	११४	कार्यशील, सुपा देउराली र जन कल्याण
३	६७	९४	५०	१	१३३	१६१	
४	२०	३१	१४	-	३७	१५३	सुन्दर, शान्ति र सिद्ध बाल क्लब
५	९२	१५२	१०२	०	१४४	२४४	
६	-	-	-	-	-	-	
७	३६	३७	५	४	६४	७३	३ वटा
८	२०	२६	५	१३	२८	४६	मखमली,चेतनशिल,जनहित
९	-	-	-	-	-	-	
जम्मा	३६६	४५९	२२४	३०	५७१	८२५	

४० वातावरण तथा सरफाई

वतावरण तथा सरसफाईको लागि विभिन्न संघसंस्थाहरुबाट सचेतनामूलक कार्यक्रमहरु संचालन भएका छन् र सबै परिवारहरु शौचालयको प्रयोग गर्छन ।

४१ फोहरमैला व्यवस्थापन

फोहरमैला व्यवस्थापनको लागि गाउँपालिकाबाट छुट्टै व्यवस्थापन भएको छैन । पारिवारी तहबाट नै व्यवस्थापन भएको अवस्था छ ।

४२ सेवा प्रवाह विवरण

१. दमकल : छैन
२. एम्बुलेन्स: छैन
३. शववाहन : छैन
४. नगर प्रहरी भ्यान : छैन

४३ कृषि सेवा केन्द्र

क्र.स.	गापाको सेवा केन्द्र भएको स्थान	भवनको प्रकृति : वटा			गापाका वडा न.	कैफियत
		गोटा	कच्ची	पक्की		
१	हंसपुर	१			६	

४४ पशु सेवा केन्द्र

क्र.स.	गापाको सेवा केन्द्र भएको स्थान	भवनको प्रकृति : वटा			गापाको वडा न.	कैफियत
		गोटा	कच्ची	पक्की		
१	खन	१			४	

४५ हलाक सेवा केन्द्र

क्र.स.	गापाको सेवा केन्द्र भएको स्थान	भवनको प्रकृति : वटा			गापाको वडा न.	कैफियत
		गोटा	कच्ची	पक्की		
१	खन	१			४	
२	खनदह	१			३	
३	बाँगी	१			५	
४	हंसपुर	१			६	
५	गोखुंगा	१			९	
६	मरेड	१			२	

४६ गापाका हालका भवनहरु

क्र.स.	गापा/नपाका नाम	भवनको प्रकृति : वटा			गापा/नपाको वडा न.	कैफियत
		गोटा	कच्ची	पक्की		
१	खनदह	१		१	३	
२	बाँगी	१		१	५	
३	हंसपुर	१		१	६	
४	अर्घातोष	१		१	१	
५	मरेड	१		१	२	

४७ वसपार्क वा वस स्टेशन

क्र.स.	स्थानको नाम	वडा न.	क्षेत्रफल (वर्ग किमि)	कैफियत
१	दहबजार	३		
२	गोखुङ्गा	९		

श्रोत : जिविस अर्घाखाँची

४८ सिचाईको स्रोत

सिचाईको अबस्था स्रोत

वडा	सिचाईका स्रोतको नाम	सिंचित क्षेत्रफल
२	घडेरी पटौटि, मरेंग खोला कोदाले खोला गर्छाढाल अमिले खोला	अनुमानित १९० रोपनी

स्रोत - मालारानी गाउँपालिका

४९ तालतलैया र प्राकृतिक पोखरीको नाम

क.स.	नाम	साविक गाविसको नाम र वडा	गापाका वडा न.	कफियत
१	लोहरी	हंसपुर ५	६	
२	भुमिकास्थान	गोखुंगा ६	९	
३	□□□□ □□□□□		४	२ रोपनी
४	□□□□□□□□		४	१ रोपनी

५० गापाको टाढाको वस्तिबाट गापाको केन्द्र पुग्नलाग्ने अनुमानित समय

वडा नं.	Roadhead वाट गापाको केन्द्र सम्मको दूरी (कि.मी.)	Roadhead रहेको स्थान	सेवाप्राप्त गरी घर फर्किन लाग्ने समय
१	११	छेंडाको ठाँटी	
२	११	छेंडाको ठाँटी	
३	केन्द्र खनदह	छेंडाको ठाँटी	
४	५	पोखरपाटा	
५	८	आरुखोर	
६	११	रतनमारे	
७	११	रतनमारे	
८	११	रतनमारे	
९	१६	गोखुङ्गा	

स्रोत - स्थानीय जानिफकार

५१ बैंक तथा वित्तीय संस्था

यस गाउँपालिकामा वित्तीय कारोबारको लागि सहकारीसंस्थाहरु रहेका छन जसको विवरण अनुसूचीमा उल्लेख छ । यहाँका मानिसहरु बैंकिंग कारोबारका लागि जिल्लाको सदरमुकाम सन्धिखर्क जाने गर्छन ।

५२ खुला क्षेत्र

वडा नं.	स्थानको नाम	मुख्यवजार	केन्द्रबाटको दुरी (किमि)	कैफियत
१	भण्डार थुम	मरेड		
२	सूर्यथुम गहतेरा	सूर्यथुम		
३	मालारानी दारेढुंगा (२० रोपनी) कामलेचौर (७ रोपनी) गिधपोखरी (१० रोपनी)	खनदह		
४	गुफा (५० रोपनी), जालकाँडा (१० हेक्टर)	खन लुटीपोखरी		
५	प्युडाँडा (१० रोपनी) सुकापोखरी (१५रोपनी)	बाँगी		
६	ठाटीचौर (१० रोपनी)	हंसपुर		
७	नभएको .			
८	लोहरी (२५ रोपनी)	लोहरी		
९	हिलेकाचौर (२० रोपनी) भूमिकास्थान सौरेपोखरी (१५ रोपनी)	गोखुङ्गा		

यस गाउँपालिकाका विभिन्न वडाहरुमा माथि उल्लेखित सार्वजनिक खुला क्षेत्रहरु रहेका छन । यी स्थानहरुको संरक्षण तथा विकास गरेमा समग्र गाउँपालिकाको सौन्दर्यता बढ्न सक्नुको साथै प्राकृतिक विपदको समयमा उपयोगमा ल्याउन सहयोग पुग्छ ।

श्रोत : स्थानीय तह पुनर्संरचना प्राविधिक सहयोग समिति अर्घाखाँची

५३ धार्मिक स्थलको नाम

वडा नं.	मन्दिर	मस्जिद	गुम्बा	चर्च	अन्य
१	भण्डारथुम भगवती मन्दिर, चौडिलामाइ देवी मन्दिर, सिवालय मन्दिर,	-	-	-	-
२	सुपादेउराली र शिवालय, तिनसल्ली भगवती मन्दिर	-	-	-	-
३	दारेडुंगा मन्दिर, काम्लेचौर मन्दिर	-	-	-	-
४	शिवालय, भागीरथी मन्दिर	-	-	-	-
५	देउराली मन्दिर, महादेव मन्दिर	-	-	-	-
६	शिवालय मन्दिर, मालारानी, गुठी	-	-	-	-
७	नरसिंहस्थाण	-	-	-	-
८	राजामारे भगवती मन्दिर, देउराली मन्दिर	-	-	-	-
९	हिलेकाचौर महादेव मन्दिर, कोस्ट मन्दिर पात्ले	-	-	-	-

यस गाउँपालिकामा हिन्दु धर्मावलम्बीहरूले परम्परागतरूपमा मान्दै आएका पुजाआजा गरिने देवी देवताका माथि उल्लेखित मन्दिर तथा धार्मिक स्थलहरू रहेका छन् । यहाँ मस्जिद, गुम्बा, चर्च आदि भन्ने रहेको अवस्था छैन ।

श्रोत : स्थानीय तह पुनर्संरचना प्राविधिक सहयोग समिति अर्घाखाँची

५४ सडक सञ्जालका विद्यमान अवस्था

अर्घाखाँची जिल्लालाई पूर्व पश्चिम राजमार्गमा जोड्ने गोरुसिंघे-सन्धिखर्क ६८ कि.मी. मोटर बाटो हुँदै यस गाउँपालिकालाई जिल्लाका अन्य स्थानहरूसँग जोड्ने अन्य विभिन्न मोटरबाटोहरु रहेका छन् । यस्ता मोटरबाटोहरु कच्ची र मौसमी प्रकृतिको मात्र छन् जसको वितरण र अवस्थालाई निम्नानुसार प्रस्तुत गरिएको छ ।

सि.नं.	सडकको नाम	कि.मि.	अवस्था
१	सन्धिखर्क-बाँगी-हंसपुर-गोखुङ्गा	३८	कच्ची
२	नरपानी-नुवकोट-हंसपुर-सौतामारे	३५.५०	कच्ची
३	डिभर्ना-जोगीमारे-अर्घातोष	१४.५०	कच्ची
४	देउराली-खनदह-हंसपुर-असुरकोट	३८	कच्ची
५.	च्यानडाँडा-डिभर्ना-खन-खनदह	२०	कच्ची

स्रोत - जिल्ला पार्श्वचित्र अर्घाखाँची २०७०

५५ निर्माणाधीन गाउस्तरीय सडकहरु

वडा नं.	सडक कि. मी.		
	पीच	ग्राभेल	कच्ची
१	०	०	१७
२	०	०	२५
३	०	०	३५
४	०	०	४५
५		१०	४२
६	०	०	६५
७	०	०	
८	०	०	
९	०	०	३०
जम्मा	०	१०	२५९

यस गाउँपालिकामा २५९ किलो मिटर सडक निर्माणाधीन अवस्थामा रहेको छ । यस मध्ये १० कि.मी.

मात्र ग्राभेल भएको छ । गाउँपालिकाका सबै वडाहरुमा मोटर बाटो पुगेको भएपनि बाटो कच्ची तथा मौसमी प्रकृतिको भएकोले यसलाई पक्की बनाउनुको साथै सबै स्थानहरुमा विस्तार गर्नु आवश्यक छ ।

श्रोत : स्थानीय तह पुनर्संरचना प्राविधिक सहयोग समिति अर्घाखाँची

५६ गाउँ क्षेत्रभित्र रुट परमिट लिएर संचालन भएका सवारी साधनहरुको समयतालिका

यस गाउँपालिकाका विभिन्न स्थानहरुमा जिल्लाको सदरमुकाम सन्धिखर्क लगायत अन्य स्थानहरुबाट आवतजावत गर्ने सवारी साधन, प्रस्थान तथा गन्तव्य स्थान र समय निम्नानुसार छ ।

क्र.सं.	छुट्ने समय	छुट्ने स्थान	पुग्ने स्थान	सवारी साधन
१	बिहान ७:०० बजे	सन्धिखर्क	गोखुङ्गा-सोलहान्ने सुपर	जिप
२	बेलुका ५:३० बजे	सन्धिखर्क	रतनमारे	जिप
३	बेलुका ४:०० बजे	सन्धिखर्क	खन-पातलकटेरा	जिप
४	दिउँसो ३:३० बजे	सन्धिखर्क	अर्घा-बामरुक	जिप
५	दिउँसो २:०० बजे	सन्धिखर्क	मखात-डाँडाकटेरी	जिप
६	बेलुका ४:३० बजे	सन्धिखर्क	अर्घा-गोखुङ्गा	जिप
७	दिउँसो ३:०० बजे	सन्धिखर्क	गोखुङ्गा काफलनेटी	जिप
८	दिउँसो २:३० बजे	सन्धिखर्क	ठुलापोखरा-अर्घातोष	जिप
९	बेलुका ५:३० बजे	सन्धिखर्क	खनदह	जिप
१०	बिहान ७:०० बजे	सन्धिखर्क	खन-पिपलधारा सुपर, गुल्मी	जिप
११	दिउँसो २:३० बजे	सन्धिखर्क	खन धनमुढा, गुल्मी	जिप

स्रोत - जिल्ला पार्श्वचित्र अर्घाखाँची २०७०

५७ विद्यमान सतह ढलको अवस्था

यस गाउँपालिकामा व्यवस्थितरूपमा ढलको व्यवस्था नभएको अवस्था छ ।

५८ सार्वजनिक शौचालय सम्बन्धी विवरण

क्र.स	सार्वजनिक शौचालय रहेको स्थान	वडा नं.	कैफियत	सञ्चालनको अवस्था	सञ्चालक
१	खनदह	३			

श्रोत : स्थानीय तह पुनर्संरचना प्राविधिक सहयोग समिति अर्घाखाँची

५९ प्रकोपबाट भएको क्षति सम्बन्धी विवरण (आ.व. २०७२ - २०७३)

यस गाउँपालिकामा बाढी, पहिरो, आगलागी, महामारी, हावाहुरी, चट्यांग, भूकम्प, सडक दुर्घटना, द्वन्द आदि जस्ता प्राकृतिक तथा मानव सृजित प्रकोपका घटनाहरुबाट भौतिक तथा मानवीय क्षति भइरहेको छ । आ.व. २०७२/७३ मा आगजनीबाट अनुमानित १० लाख र भूकम्पबाट अन्दाजी १५ लाख क्षति भएको थियो ।

विपद जोखिमन्यूनीकरणको लागि स्थानीय विपद व्यवस्थापन योजना नबनेको हुँदा योजना बनाई कार्यान्वयनमा ल्याउनु आवश्यक छ ।

स्रोत - मालारानी गाउँपालिका

६० विपद व्यवस्थापन पूर्व तयारी सम्बन्धी विवरण

- ☐ विपद व्यवस्थापन नगर समिति बनेको छैन ।
- ☐ सुरक्षित स्थान तोकिएको छैन ।
- ☐ विपद व्यवस्थापन पूर्व तयारी योजना बनेको छैन ।
- ☐ विपद व्यवस्थापन कोष बनेको छैन ।

६१ विद्युतीकरण

क्र.स.	विवरण	परिमाण (संख्या)
१	ग्राहस्थ लाइन संख्या	४६१५
२	औद्योगिक लाइन संख्या	
३	व्यापारिक संख्या	
४	मन्दिरमा वितरीत संख्या	
५	खानेपानी	
६	सडक वत्ति	
७	अस्थायी वत्ति	
८	सिंचाइ	
जम्मा ग्राहक		४६१५

यस गाउँपालिकाबा सबै वडाहरुमा विद्युत सेवाको विस्तार भएको छ । यहाँका ६८२४ घरधुरी मध्ये ६७.६२ प्रतिशत अर्थात ४६१५ घरधुरीले ग्राहक बनी विद्युत सेवाको उपभोग गरिरहेका छन् ।

वडा नं. १ र २ अर्घातोष तथा मरेडका ग्राहकहरुले गुल्मी वितरण केन्द्रबाट, वडा नं. ८ र ९ गोखुङ्गाका ग्राहकहरुले प्यूठान वितरण केन्द्रबाट र अन्य वडाका ग्राहकहरुले अर्घाखाँची वितरण केन्द्रबाट विद्युत प्राप्त गरिरहेका छन् ।

स्रोत - जिल्ला पार्श्वचित्र अर्घाखाँची २०७०

६२ दुर संचार सम्बन्धी विवरण

दुर संचार सम्बन्धी विवरण

क्र.सं.	संचार सेवाका किसिम	परिमाण	कैफियत
१	PSTN टेलिफोन लाइन		
२	ए.डी.एस.एल. सेवा		
३	इन्टरनेट तथा जी.पी.आर.एस. सेवा		Wirelessसेवाका Data एकिन गन नसकिन भएकाल
४	मोबाइल टावर जी.एस.एम.	१	
५	मोबाइल टावर स्काई	१	
६	जी.एस.एम. पोस्टपेड मोबाइल	१	
७	जी.एस.एम. प्रिपेड मोबाइल	१	
८	स्काई पोस्टपेड मोबाइल		
९	स्काई प्रिपेड मोबाइल		

स्रोत - मालारानी गाउँपालिका

जिल्लाका अन्य स्थानहरूमा जस्तै यस गाउँपालिकामा पनि रेडियो र मोबाइल फोन नै प्रमुख सञ्चारका माध्यमहरू हुन् । यहाँका ७८ प्रतिशत मानिसहरूसँग रेडियो र ६७ प्रतिशतसँग मोबाइल फोन रहेको छ । बजारी क्षेत्र र यातायात र विद्युत सुविधा भएको ठाउँ र क्षेत्रहरूमा बसोबास गर्ने १९ प्रतिशत मानिसहरू टेलिभिजन र केवल टि.भि.को पनि प्रयोग गर्छन् ।

स्रोत - जिल्ला पार्श्वचित्र अर्घाखाँची २०७०

६३ व्यापारिक केन्द्रहरूको विवरण

वडा	व्यापारिक केन्द्रहरूको नाम	मुख्य व्यापारिक वस्तुहरू	
१.			
२.	डाडाकटेरी, लामापोखरा गहतेरा गर्छा पधेरा खोला	किराना तरकारी खाद्यान्न निर्माण सामग्री आदि	
३	खनदह	किराना तरकारी खाद्यान्न निर्माण सामग्री	
४	लुटिपोखरी	किराना तरकारी खाद्यान्न निर्माण सामग्री	
५	भण्डार आरुखोर गुराशे	किराना तरकारी खाद्यान्न	
६		किराना तरकारी खाद्यान्न	
७		किराना तरकारी खाद्यान्न	
८			
९			

स्रोत - मालारानी गाउँपालिका

६४ सामुदायिक भवनहरूको विवरण

वडा	सामुदायिक भवनहरूको नाम	वडा नं. बस्ती	हालको उपयोग
८	सामुदायिक बन उपभोक्ता समुहको भवन	८	बैठक तालिम आदि
४	जालकाडा नासके	धाम	बैठक तालिम आदि
	सामुदायिक बाचनालय	पोखरपाटा	बैठक तालिम आदि
	भागीरथी स्मृति प्रतिष्ठान	गुफा	बैठक तालिम आदि

स्रोत - मालारानी गाउँपालिका

६५ खेल मैदान सम्बन्धी विवरण

वडा	खेल मैदानको किसिम र अनुमानित क्षेत्रफल	स्थान तथा वडा नं.	उपयोगको अवस्था (कसले उपयोग गर्छ)	कैफियत
२	क्रिकेट	डाडाकटेरी	बालबालिका र युवा	
२	भलिबल	गर्छा	बालबालिका र युवा	
२	फुटवल	चिसाखोला	बालबालिका र युवा	
७	सबै खेल	बेदथाला खानिबास	बालबालिका र युवा	
७	सबै खेल	नुनथला बामरुक	बालबालिका र युवा	
७	सबै खेल	जुरेली चौर नेटाखर्क	बालबालिका र युवा	
७	सबै खेल	टिमुरे	बालबालिका र युवा	
१	भण्डार थुम खेल मैदान	भण्डार थुम	स्थानिबासि	
१	बसन्तपुर खेल मैदान	बसन्तपुर	स्थानिबासि	
३	गिद्धे पोखरी खेल मैदान	-	बालबालिका र युवा	
३	आदर्श माबि खेल मैदान	खनदह	बालबालिका र युवा	
३	थापखोरिया खेल मैदान	खोरिया	बालबालिका र युवा	
३	अर्कांग खोला खेल मैदान	अर्कांग खोला	बालबालिका र युवा	
६	बराह थान क्रिकेट मैदान	बराह थान	बालबालिका र युवा	
९	काफलनेटी क्रिकेट मैदान	काफल नेटा	बालबालिका र युवा	
९	गोखुङ्गा क्रिकेट मैदान	गोखुङ्गा	बालबालिका र युवा	
४	रातुका चौर	-	सेना, बालबालिका र युवा	

स्रोत - मालारानी गाउँपालिका

टट पार्क, वनस्पति तथा उद्यान सम्बन्धी विवरण

वडा	पार्क तथा बाल उद्यानको विवरण	स्थान तथा वडा नं.	सञ्चालक	कैफियत
२	सहिद पार्क	घासीचौर	टोमलाल बन्जाडे	
२	घडेला पोखरा पिकनिक स्थल	गर्छा		
१.	बारहमासे पिकनिक पार्क	बारहमासे		
३	दारेढुंगा पिकनिक स्पोट	दारेढुंगा		
४	मालारानी पर्यटकीय स्थल	मालारानी		
६	लोहरा लेक	वडा नं. ६		
६	बराह थान बराह मन्दिर	वडा नं. ६		
६	चन्द्रोदय आमा समुह शिवालय पार्क	वडा नं. ६		
४	सहिद टिकाराम स्मृति पार्क	४		

स्रोत - मालारानी गाउँपालिका

टट गाउँपालिका कार्यालयदेखि प्रत्येक वडाकेन्द्रसम्मको दूरी

वडा नं.	नगरकेन्द्र रहेको स्थान	वडा केन्द्रसम्मका दूरी (किमी)
१	खनदह	७ किमी
२	खनदह	६.५ किमी
३	खनदह	० किमी
४	खनदह	४ किमी
५	खनदह	९ किमी
६	खनदह	१२ किमी
७	खनदह	६ किमी
८	खनदह	१५ किमी
९	खनदह	१६ किमी

स्रोत - मालारानी गाउँपालिका

६८ राष्ट्रिय तथा अन्तराष्ट्रिय गैरसरकारी संघसंस्थाको विवरण

यस गाउँपालिकाको विभिन्न वडाहरूमा स्थायी ठेगाना राखी विविध विकास निर्माण तथा सामाजिक विकासको उद्देश्यले संघसंस्थाहरू संचालनमा रहेका छन् । जिल्ला प्रशासन कार्यालय अर्घाखाँचीमा दर्ता भएका ३७ वटा संस्थाहरूको विवरण अनुसूचीमा उल्लेख गरिएको छ ।

यस गाउँपालिकामा गठन भई कार्यरत युवा क्लवहरूको विवरण अनुसूचीमा उल्लेख गरिएको छ ।

६९ गाउँ क्षेत्रभित्र गठन भएका टोल विकास संस्थाहरूका विवरण

क्र.स.	टोल विकास संस्थाको नाम	ठेगाना	संस्थाको किसिम	सम्पर्क न	सदस्य	अनुमानित बचत रकम
१.	छेडा ठाटी बजार प्रबर्धन	मालारानी	मिश्रित			
२	शुभ संदेश कृषक सहकारी	मालारानी	मिश्रित	९७४७०२०७०५	३५०	७० लाख
३	जन कल्याण बचत तथा ऋण सहकारी	मालारानी	मिश्रित	९८४७३८१८९५	३५०	१ करोड
४	जनप्रिय उपभोक्ता सहकारी	मालारानी	मिश्रित	९८६७७२७२८८	२५०	३० लाख
५	दारे दुंगा बचत तथा ऋण सहकारी	मालारानी	मिश्रित	९८४७२२२९३०	३००	४० लाख
६	लोकतान्त्रिक बचत तथा ऋण सहकारी	मालारानी	मिश्रित	९८५७०६६८५८	४००	१ करोड
७	प्रगतिशील घास विकास संस्था	मालारानी	मिश्रित	९७४७०४०९०६	३००	५० लाख
८	नयाँनेपाल बचत तथा ऋण सहकारी	मालारानी	मिश्रित	९८५७०६६१२८	३००	४० लाख
९	प्याराडाइज दैनिक बचत	मालारानी	मिश्रित	९८५७०६६२७९	२५०	३० लाख
१०	धनवर्षा दैनिक बचत	मालारानी	मिश्रित	९८६७७२७२८८	७८	१ करोड
११	नोबेल युथ क्लब	मालारानी	मिश्रित	९८५७०६४४९२	-	-
१२	खनदह युथ क्लब	मालारानी	मिश्रित	९८४७०३२९३०	-	-
१३	युवा संजाल	मालारानी	मिश्रित	९८४७२३७२१४	-	-
१४	धौलागिरी बचत तथा ऋण सहकारी	मालारानी	मिश्रित	-	-	१३५ करोड
१५	धौलागिरी विकास केन्द्र	मालारानी	मिश्रित	-		-
१६	रतान्कुन्ज बचत तथा ऋण सहकारी	मालारानी	मिश्रित	-		३५ लाख
१७	हंशपुर जन चेतना कृषि सहकारी संस्था	मालारानी	मिश्रित	-		-
१८	रतन् मारे बजार सुधार समिति	मालारानी	मिश्रित	-	५५	-
१९	सिद्धबाबा आमा समुह	मालारानी	मिश्रित	-	४१	४० हजार
२०	रातुका कृषि समुह	मालारानी	मिश्रित		५२	३० हजार
२१	महिला विकास केन्द्र	मालारानी	महिला		७८	८० हजार
२२	जालकाडा आय आर्जन सहकारी	मालारानी	मिश्रित		३५०	५० लाख
२३	उज्यालो आमा समुह	मालारानी	महिला		४३	३० हजार
२४	सिद्धबाबा कृषक सहकारी	मालारानी	मिश्रित		९४	४० लाख
२५	कृषक समुह सहकारी संस्था	मालारानी	मिश्रित		८०	५ लाख

स्रोत - मालारानी गाउँपालिका

ठण वडा नागरिकमञ्च सम्बन्धी विवरण

हालको वडा नं	महिला	पुरुष	दलित	जनजाति	अन्य)बाहुन,क्षेत्री, मधेसी, मुसलवानसमेत जोडेर राख्ने(	जम्मा	साबिकका वडामा १ भन्दा बढी वनाम भए सबै बिबरण जोडेर राख्ने
१	४६	४५	२५	९	९१	९१	
२.	६५	७९	२६	-	११८	१४४	
३	९७	११७	१९	१	१९७	२१७	
४	१२७	९७	८३	०	१५२	२२५	
५	८६	१४८	३५	६	१९३	२३४	
६	३५	६२	१२	४५	४०	९७	
७	३०	४३	६	४	६३	७३	
८	२९	४६	८	१८	४९	७५	
९	१०४	१२१	४६	७१	९८	२२५	
जम्मा	६१९	७५८	२६०	२६०	१००१	१३७७	

स्रोत - मालारानी गाउँपालिका

ठञ्ज नागरिक सचेतना केन्द्र सम्बन्धी विवरण

गा.पा./न.पा.:							
हालका वडा .	महिला	पुरुष	दलित	जनजाति	अन्य)बाहुन,क्षेत्री, मधेसी, मुसलवानसमेत जोडेर राख्ने(	जम्मा	सचेतना केन्द्रको नाम
१	५९	१	५६	०	४	६०	नमुना नागरिक सचेतना केन्द्र र मरेंग सचेतना केन्द्र
२	३०	-	२२	-	८	३०	प्रगतिशील नासके
३	६०	०	१८	१	४१	६०	नबप्रतिभा र नमुना नासके
४	५६	२	४२	०	१६	५८	
५	५७	-	५३	-	४	५७	चेतनसिल र लगनसिल नासके
६	५८	-	४१	१७	-	५८	आरनटोल र लोहरी नासके
७	-	-	-	-	-	-	-
८	-	-	-	-	-	-	-
९	२७	-	२६	१	-	२७	दोखामे नासके गोखुङ्गा
जम्मा	३४७	३	२५८	१९	७३	३५०	

स्रोत - मालारानी गाउँपालिका

ठद् जनचेतनामूलक तालिम प्राप्त गरेका जनसंख्या विवरण
जनचेतनामूलक तालिम प्राप्त गरेको जनसंख्या

क्र.स.	तालिमको नाम	महिला	पुरुष	जम्मा	कैफियत
	बचत तथा ऋण	१५०	१७५	३२५	
	संस्थागत नेतृत्व				
	लैंगिक समविकास				
	स्वास्थ्य	१८	०	१८	
	परिवार नियोजन				
	खानेपानी सरसफाई	३००	२००	५००	
	बन ब्यबस्थापन				
	फोहर मैला ब्यबस्थान	२५०	१५०	४००	
	तरकारी खेति/बेमौसमी तरकारी खेति	१५	२५	४०	
	सिप विकास	५०	०	५०	
	अन्य				

स्रोत - मालारानी गाउँपालिका

७३ मुख्य पेशा सम्बन्धी विवरण

यस गाउँपालिकामा बसोबास गर्ने अधिकांश मानिसहरु कृषि पेशामा संलग्न रहेका छन् । यहाँको मुख्य कृषि उपजमा मकै, कोदो, गहु तथा धान हुन भने पशुपालन पनि यहाँको मुख्य व्यवसायको रूपमा रहेको छ । जमीनको उपलब्धताको आधारमा यहाँका ५४.६ प्रतिशत परिवारहरूसंग १० कट्ठा भन्दा बढी जमीन भएकोले प्रत्यक्षरूपमा कृषि पेशामा संलग्न रहेका छन् भने बाँकी ४५.४ प्रतिशत कृषि मजदुरकोरूपमा कृषि पेशाको साथै व्यापार, नोकरी तथा वैदेशिक रोजगारमा समेत संलग्न रहेको देखिन्छ । राष्ट्रिय जनगणना २०६८ अनुसार यहाँका ५२९७ जना व्यक्तिहरु विभिन्न काम तथा रोजगारीको लागि देश बाहिर गएको देखिन्छ ।

□□□□□ □□□□ □□□□□□□□ □□□□□

□□□□□	□□□□□□□□ □□□□□□□□	□□□□□	□□□□□□□□ □□□□□□□□
कृषि		गैर कृषि	
खेतीपाती	९०%	ब्यापार	१%
पशुपालन	५%	उद्योग	-
कुखुरा पालन/बंगुर पालन	१%	नोकरी	१%
माछा पालन		दैनिक ज्यालादारी	
अन्य		बैदेशिक रोजगार	
		अन्य	

स्रोत - मालारानी गाउँपालिका

७४ विप्रेषण (रेमिटान्स)को विवरण

विप्रेषण वा रेमिटान्सबाट यस गाउँपालिकामा प्रशस्त आम्दानी प्राप्त हुने भएपनि त्यसको यथार्थ विवरण रेकर्ड भएको छैन ।

यस गाउँपालिकामा रहेका ६८२४ परिवारहरु मध्ये ३८७३ (लगभग ५७ प्रतिशत) परिवारहरुबाट कम से कम एक जना सदस्य विभिन्न काम तथा रोजगारीको लागि विदेशमा रहेका छन् । यहाँको कूल जनसंख्याको १८.८ प्रतिशत अर्थात ५७९७ जना मानिसहरु अन्य मुलुकमा रहेका छन् । तिनीहरु मध्ये ५२७६ पुरुष र ५२९ महिला छन् ।

७५ वडा अनुसार विपन्नता स्तरीकरण

वडा अनुसार विपन्नता स्तरीकरण

वडा नं.	विपन्नता स्तरिकरण					कैफियत
	अति गरिव	गरिव	मध्यम	सम्पन्न	जम्मा	
१	-	-	-	-	-	
२	६२	१३१	३३५	५६	५८४	
३	-	-	-	-	-	
४	२८४	२९८	४९६	१९	१०९७	
५	-	-	-	-	-	
६	-	-	-	-	-	
७.	१००	२२०	१८०	५०	५५०	
८						
९	१८९	४७१	०	८२	७२२	

स्रोत - मालारानी गाउँपालिका

७६ वैकल्पिक उर्जा प्रयोगको स्थिति

किसिम	सौर्यउर्जा जडान	बायोग्यास प्लान्ट	सुधारिएको चुल्हो
संख्या	१२५७	३८	४१४६

यस गाउँपालिकालाई धुवाँमुक्त बनाउने संदर्भमा सौर्य उर्जा, बायोग्यास तथा सुधारिएको चुलो निर्माण गर्ने क्रम बढिरहेको छ । हाल सम्म यस गाउँपालिकामा १२५७ सौर्य उर्जा, ३८ वटा बायोग्यास प्लान्ट र ४१४६ वटा सुधारिएको चुलो जडान भएको छ ।

स्रोत - जिल्ला पार्श्वचित्र अर्घाखाँची २०७०

७७ पशु धन तथा सोबाट हुने उत्पादनको अवस्था सम्बन्धी विवरण

क्र. सं.	किसिम	संख्या			उत्पादन बार्षिक		
१	पशुधन	स्थानीय	उन्नत	जम्मा	दूध लि.	मासु केजी	उन केजी
क	गाइ गोरु	१०५५	६०		१५३१०		
ख	भैसी राँगा	४०६९	-		४५६००	२५५००	
ग	बोका खसी वाखा	३५२५	१५५१		-	२०८००	
घ	भेडा च्यांग्रा	४१६४	-		-	४५०	२०
ङ	सुँगुर वंगुर		१०		-	१००	-
च	अन्य.....						
२	पंक्षी	स्थानीय	उन्नत		अण्डा संख्या		मासु केजी
क	कुखुरा	३६७०	५००		४१७०		३०००
ख	हाँस						
ग	अन्य						
३	माछा				केजी		
क	मौरी घर	१०८०	१०	९४०	मह केजी ११००		
४	अन्य						

स्रोत - मालारानी गाउँपालिका

७८ औद्योगिक तथा व्यापार, व्यवसाय सम्बन्धी विवरण

व्यापार व्यवसाय सम्बन्धी विवरण

व्यापार व्यवसायको विवरण	संख्या	व्यापार व्यवसायको विवरण	संख्या	व्यापार व्यवसायको विवरण	संख्या
टेलर्स	४५	निजि बिद्यालय	१२	ट्युसन पसल	-
सुनचादी व्यवसायी	१४	जुत्ता पसल	२२	फर्निसिंग पसल	-
होटल/रेष्टुरेन्ट	५८	फोटो स्टुडियो	२	मदिरा पसल	२३
फेन्सी	२७	फर्निचर उद्योग	१	ग्यास डिलर	-
औषधि पसल	१	किराना पसल	१२७	क्याटरिंग सेवा	१
तरकारी/फलफुल	४	राइस/तेल मिल	४	ठेक्का पट्टा	-
इलेक्ट्रिक	१२	घडी रेडियो मर्मत	१	बंगुर पालन	७
इलेक्ट्रोनिक्स/मोबाइल	२२	पेट्रोल पम्प	-	कवाड संकलन	-
हेयर सैलुन	-	चस्मा पसल	-	एग्रोभेट	११
ब्युटीपार्लर	४	मनि ट्रान्सफर	-	कम्प्युटर ट्रेनिंग	-
बिकास बैंक	-	सहकारी संस्था	२३	स्टेशनरी पसल	८
छाप खाना	-	कानून व्यवसायी सेवा	-	अन्य व्यवसाय	-

स्रोत - मालारानी गाउँपालिका

७९ गाउँपालिकाले सञ्चालन गरेका प्रमुख कार्यक्रम तथा योजनाहरु

वडा	कार्यक्रमगत विवरण	कार्यान्वयनको अवस्था	मुख्य प्रयासहरु
	१. प्रशासनिक सांगठनिक सुदृढीकरण , क्षमता र सेवा प्रभावकारीता अभिवृद्धि सम्बन्धी		
१	उर्जा प्रबर्धन सम्बन्धि कार्य	चुल्हो निर्माण ४०० भर धुरी	बाताबरण संरक्षण
	२. वित्तीय व्यवस्थापन तथा श्रोत परिचालन सम्बन्धी कार्यक्रम		
१	सहकारी परिचालन	चालु रहेको	बचत ब्यबस्थापन कर्जा प्रबाह
	३. भौतिक पूर्वाधार तथा शहरी विकास सम्बन्धि कार्यक्रम		
७	देउराली बामरुक छारेखोला मोटर बाटो	मर्मत सम्भार गर्दै संचालनमा	स्तर उन्नति गर्नु पर्ने
७	बामरुक नुनथला खेल मैदान	निर्माण गरी संचालनमा	स्तर उन्नति गर्नु पर्ने
७	जुरेलीचौर बसुमाटा नुनथला मोटर बाटो	निर्माण सम्पन्न	स्तर उन्नति गर्नु पर्ने
७	नेटापोखरा भेडीखोर झोक्रेसल्ला मोटर बाटो	निर्माण गरी संचालनमा	स्तर उन्नति गर्नु पर्ने
७	पातला भेडीखोर कृषि सडक	अधुरो	क्रमश पुरा गर्ने
१	प्रधान मन्त्रि कृषि कार्यक्रम भवन निर्माण	निर्माणाधीन	
१	भगारी खोला मरेंग लिफ्ट खा.पा.	निर्माणाधीन	
	४. समाजकल्याण तथा सामाजिक विकास सम्बन्धी कार्यक्रम		
७			
	५. कला संस्कृति , सम्पदा तथा वातावरणिय सुधार/आय आर्जन सुधार कार्यक्रम		
७	कागती रोपण	सरेको अवस्था	नियमित हेरचाह गर्नु पर्ने
१	सुधारिएको चुल्हो प्रबर्धन	सम्पन्न भएको	
१	वृक्षारोपण	सम्पन्न भएको	
१	देउसी भैलो	सम्पन्न भएको	

१	पन्चे बाजा नृत्य	सम्पन्न भएको	
६. पर्यटन विकास कार्यक्रम			
१	भण्डारथुम खेल मैदान	सम्पन्न भएको	
१	पिकनिक स्पोट र मन्दिर निर्माण	सम्पन्न भएको	

डण सरकारी कार्यालयहरूको विवरण

सि. नं.	कार्यालयको नाम	प्रमुखको नाम	पद	फोन नं. मोबाइल
१	गाउँ पालिकाको कार्यालय	जनक पन्थी	कार्यकारी अधिकृत	९८५११२५४५०
२	स्वास्थ्य चौकी खनदह			
३	अतिरिक्त हुलाक कार्यालय			
४	सामुदायिक पशु स्वास्थ्य कार्यालय खनदह			
५	इलाका प्रहरी कार्यालय			

स्रोत - मालारानी गाउँपालिका

डङ्ग स्थानीय राजनैतिक दलहरू

१. दलका नाम:			
सि.नं.	दलको नाम	दल प्रमुख	फोन नं.
१.	नेपाली कांग्रेस		
२.	नेकपा एमाले		
३.	नेकपा माओवादी केन्द्र		
४.	रा.ज.मो.		
५.	नयाँ शक्ति नेपाल		
६.			

डढ़ गाउँपालिकासंग साभेदारी गरेका संर संस्थाहरु

क्र.स.	गै.स.स.को नाम	कार्यरत वडा	कार्यक्रमको क्षेत्र	दात्री निकाय	बार्षिक बजेट
१.	नेपाल दलित उत्तथान संघ	५	५		
२	सामुदायिक अध्ययन केन्द्र	१	१	जिल्ला शिक्षा कार्यालय	५००००
३	स्थानीय शासन तथा सामुदायिक विकास कार्यक्रम		सबै	जिल्ला बिकास समिति	
४	गरिबी निवारण कार्यक्रम		सबै	गरिबी निवारण कोष	
४	सुआहरा कार्यक्रम		सबै	सुआहरा कार्यक्रम	

स्रोत - मालारानी गाउँपालिका

ढ३ विगत ३ बर्षको MCPM को स्तर

आ.व. २०६८/६९	आ.व. २०६९/०७०	आ.व. २०७०/७१
सफल	सफल	सफल

८४ विमानस्थलको विवरण

सि.नं.	विवरण	स्थान	अवस्था	कैफियत
१	विमान स्थल			नभएको
२	हेलीप्याड			नभएको

८५ शवदाह पशु वधशालाका विवरण

सि.नं.	विवरण	स्थान	अवस्था	कैफियत
१	शवदाह	वडा नं. १ मा २ ठाउँ वडा नं. २ मा ४ ठाउँ वडा नं. ४ मा ३ ठाउँ - (कोदाले तथा अरकांग खोला) वडा नं. ५ मा २ ठाउँ (बाँगी खोलामा) वडा नं. ६ मा २ ठाउँ -पंचेधारा तथा खाती खोला) वडा नं. ९ मा १ ठाउँ		
२	पशु वधशाला	नभएको ।		

श्रोत : स्थानीयतह पुनर्संरचना प्राविधिक सहयोग समिति अर्घाखाँची

८६ विशेष ब्यावसायिक खेती र उत्पादन हुने मुख्य कृषि बाली

१. पकेट खेतीभए - नभएको

२. ब्यावसायिक खेती - अर्गानिक तरकारी खेती, वाखापालन तथा कुखुरापालन आदी ।

८७ सुरक्षा ईकाईहरू

क्र.सं.	विवरण	स्थान	कैफियत
१	प्रहरी चौकी हंसपुर, रतनमारे	हंसपुर	
२	इलाका प्रहरी कार्यालय, देउराली	देउराली	

८८ एफ.एम. रेडियो स्टेशनहरूको विवरण

यस गाउँपालिकामा एफ एम रेडियो स्टेशनहरू संचालनमा रहेका छैनन् ।

८९ सामुदायिक मेलमिलाप सम्बन्धी समिति गठन र क्रियाकलाप

यस गाउँपालिकामा स्थानीय तहमा भैँभगडा तथा विवाद समाधानका लागि सामुदायिक मेलमिलाप समितिहरू गठन भएका छैनन् ।

९० अल्पसंख्यक, सिमान्तीकृत बर्गको तथ्यांक

क्र.सं.	विवरण	संख्या	कैफियत
१	दलित	२५ घर	

९१ घरभाडामा बस्नेहरूका विवरण

यस गाउँपालिकामा बसोबास गर्ने ६८२४ परिवारहरू मध्ये १.६३ प्रतिशत अर्थात् १११ परिवारहरू मात्र भाडाको घरमा बस्ने गरेको पाइन्छ ।

श्रोत: केन्द्रीय तथ्यांक विभाग, राष्ट्रिय जनगणना २०६८

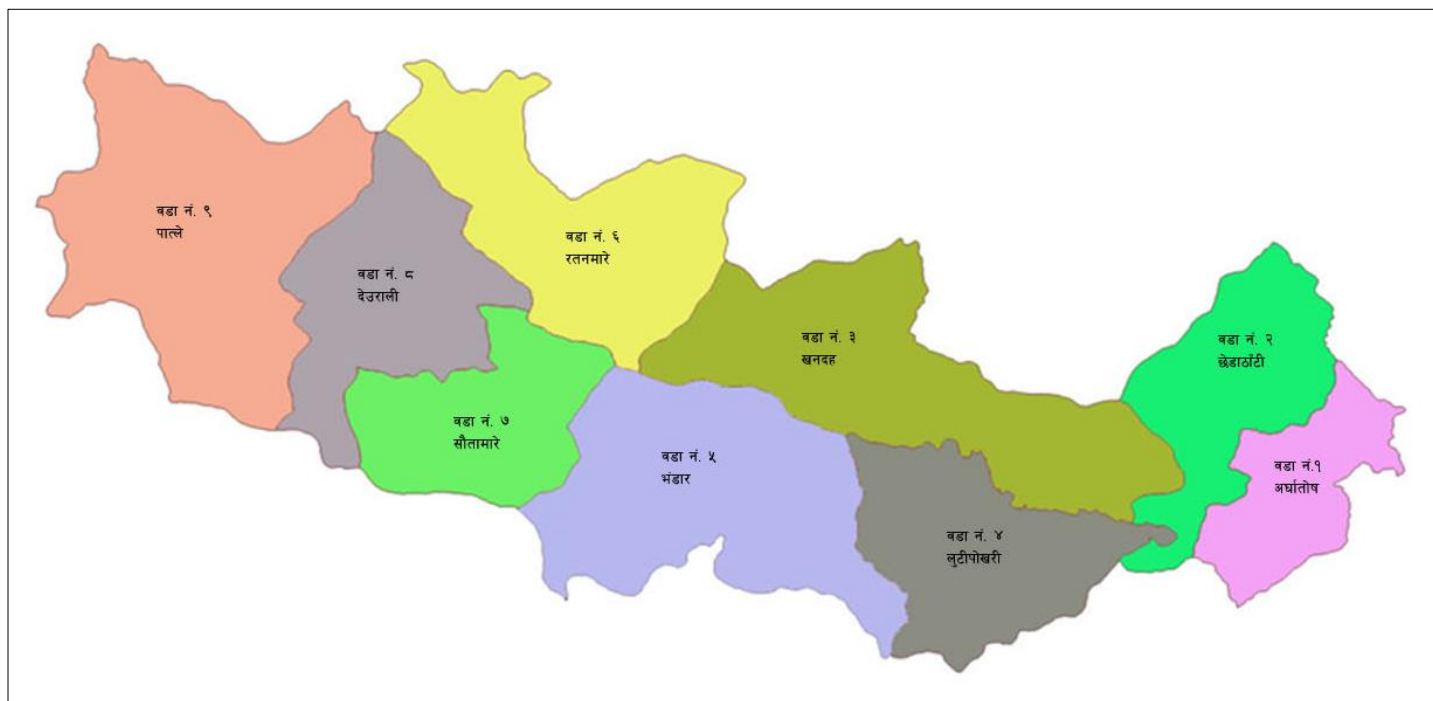
९२ गाउँपालिकाभित्र रहेका विशेष, संरक्षित, स्वायत्त क्षेत्रका विवरण

- निर्धारित नभएको ।

९३ नगरपालिकाका विकास सम्भावनाहरू

- बाखापालनको लागि उपयुक्त वातावरण र बजारको लागि प्रशस्त संभावना भएकोले व्यवसायिकरूपमा बाखापालन व्यवसाय गर्न सकिने संभावना छ ।
- पाखनभेद, कुरिलो, जीवन्ती, सुनाखरी, सुनगाभा, टिमुर, चुत्रो, चिराइतो आदि स्थानीयरूपमा सजिलै उत्पादन गर्न सकिने र बजार भएका जडीबुटीहरूको व्यवसायिक उत्पादन गर्न सकिन्छ ।
- मालारानी, मनचिन्ते पानी, नरसिंहस्थान लगायत धेरै मठमन्दिर भएको गाउँपालिका भएकोले तिनीहरूको संवर्द्धन गरी धार्मिक पर्यटनको विकास गर्न सकिन्छ ।
- यस गापामा जालकांडाको लेक, घेराको लेक जस्ता अग्लास्थानहरू रहेका हुँदा यी स्थानहरूको विकास गरी दृश्यावलोकन, पर्वतारोहण, प्याराग्लाइडिंग, ... आदि संचालन गर्न सकिन्छ ।
- अग्ला डाँडाहरूमा प्राकृतिक सौन्दर्यता नबिग्रने गरी नीजिक्षेत्रलाई आकर्षित गरी वातावरणमैत्री होटल तथा पार्कहरू संचालन गरी आन्तरिक, राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय पर्यटन बढाउन सकिन्छ ।
- यस गाविसमा पानीको स्रोतहरू भएकोले साना जल विद्युत आयोजनाहरू संचालन गर्न सकिने संभावना छ ।
- यस गाउँपालिकाको धेरै ठाउँहरूमा तिब्र बेगले हावा चल्ने स्थानहरू भएकोले बायुउर्जा उत्पादन गर्न सकिने संभावना पनि छ ।
- सल्लो जातको बनस्पति प्रशस्त भएको र चाँडै हुर्कन हुन सक्ने स्थान भएकोले खोटो संकलन तथा फर्निचर उद्योग संचालनको संभावना छ ।

९४ नगरपालिकाको नक्सा

भाग ४ अनुसूचीहरू

अनुसूची १ सामुदायिक वनको विवरण

क्र.स..	वनक्षेत्र (निजी वन बाहेक)			क्षेत्रफल(वर्ग किमि)	कैफियत
	समुदायिक / कवुलियती वनको नाम	साविक गाविस वा नपाको नाम र वडा नं	अव कायम रहने स्थान(प्रस्तावित गापा वा नपाको वडा नं)		
१	घडेरीमाथी	अर्घातोष-९	१	०.१३	
२	चिदीगैरावस्तिका चौर	अर्घातोष-८	१	०.२०	
३	कुटाकाडाँडा	अर्घातोष-६,९	१,२	०.२०	
४	वारमासे वसेनी	अर्घातोष-७	१	०.२७	
५	सुन्दरसौरा	अर्घातोष-६	२	०.०६	
६	वारमुनी महिला	अर्घातोष-१	२	०.१४	
७	वसन्तपुर	अर्घातोष-१	२	०.४१	
८	मरेंग खोला अमिलेको पुच्छर	मरेंग ३	१	०.१२	
९	अर्खालाचौर	मरेंग १,२	१	०.१८	
१०	अमरावती	मरेंग ५	२	०.१०	
११	सन्दे रनिचौर	मरेंग ४	२	०.१९	
१२	श्रीनगर गर्छा महिला	मरेंग १	१	०.०३	
१३	कोलकाट	खन ९	३	०.१३	
१४	देउराली	खन ७, ९	४	०.४३	
१५	जाल्कांडा रातुका	खन ५	४	०.४१	

१६	ठुलापोखरा	खन ६	४	०.४५	
१७	सिद्ध बाबा	खन ४	४	०.४५	
१८	जाल्काडा फलार्पनी	खन ३	४	०.२४	
१९	पुतली	खन २	४	०.२४	
२०	गहतेरा	खन ७	४	०.११	
२१	कुटार गहतेरा	खन ८	४	०.१२	
२२	देउराली जाल्काडा	खन १	४	०.२४	
२३	बुद्ध	खन ५	४	०.२६	
२४	चम्पा	खन ४	४	०.१८	
२५	सरस्वती महिला	खन २	४	०.०३	
२६	कालिका महिला	खन ४	४	०.०३	
२७	बेखा भरले ओला	खनदह ५	३	०.३८	
	साब्डाडा	खनदह ७	३	०.३१	
२८	बाख्रे कामल चौर	खनदह ८	३	०.४७	
२९	गोतामेगैरा सिद्धकाथाना	खनदह ९	३	०.३८	
३०	ढाड मसिना	खनदह ६	३	०.४०	
३१	ढाड तल्लो पानी महिला	खनदह ९	३	०.०१	
३२	काबरनेटा	खनदह २	३	०.२२	
३३	मालारानी	खनदह १, ३, ४	३	०.५७	
३४	खनदह	खनदह १	३	०.२४	
३५	हर्रा मसिना	बाँगी ६	५	०.०६	
३६	घेरा	बाँगी ५	५	०.२९	
३७	ढाड	बाँगी ८, ९	५	०.७२	

३८	रातामाटा	बाँगी ४	५	०.११	
३९	देउराली	बाँगी ७	५	०.४८	
४०	सिस्ने गैरा	बाँगी १	५	०.१६	
४१	कोप्चे घुर्यानपाखा	हंसपुर ४	६	०.१२	
४२	टुनीगैरा किरामारे गैरा	हंसपुर ३	८	०.११	
४३	फिरफिरे	हंसपुर ९	७	०.१४	
४४	बजेना ठुलाखोरिया	हंसपुर ३	८	०.२२	
४५	मेह्लपानी	हंसपुर ४	६	०.२०	
४६	सल्लेरी	हंसपुर ८	७	०.३१	
४७	बुढी चौर	हंसपुर ९	७	०.०३	
४८	छहरा खोला	हंसपुर ९	७	०.३४	
४९	जुरेली चौर कुनटिखोला	हंसपुर ८	७	०.१४	
५०	भगवती महिला	हंसपुर २	८	०.२३	
५१	फूलपाती	हंसपुर २	८	०.७३	
५२	धुरेन रतापानी	हंसपुर १	६	०.५८	
५३	सल्लेरिपखो	हंसपुर ३	८	०.१८	
५४	रोल	हंसपुर ९	७	०.१०	
५५	सुन्दरी धारा	हंसपुर ९	७	०.३४	
५६	शिवालय	हंसपुर ५	६	०.५९	
५७	घेरकोलेख मलारानी	हंसपुर ६	६	०.६९	
५८	दीप	गोखुङ्गा ६,७,९	९	०.१७	
५९	मुलाक गैरा	गोखुङ्गा १	८	०.२७	
६०	देउराली	गोखुङ्गा ३,७,९	९	०.३०	

૬૧	જાનુપધ્યાય	ગોઁુડ્ગા ૫,૬,૭	૧	૦.૧ૢ	
૬ૢ	ઘોપ્ટે	ગોઁુડ્ગા ૬	૧	૦.૧ૢ	
૬ૣ	ધારાઁોલા તિમુરિ	ગોઁુડ્ગા	૧	૦.૦૬	

अनुसूची २ संघसंस्थाहरुको विवरण

जिल्ला प्रशासन कार्यालय अर्घाखाँचीमा दर्ता भएका संघ संस्थाहरुको विवरण

क्र.स.	व्याक्ति/निकायको नाम थर	ठेगाना	दर्ता नं.	दर्ता गरेको वर्ष	कैफियत (अध्यक्ष)	ठेगाना
१	सिद्धबाबा आमा समुह विकास जवाहा केन्द्र,	खन-५	२२	२०६०	सावित्रा पौडेल,	खन-५
२	हरियाली आमा समुह,	हंसपुर ५	३१	२०६१	हुम कुमारी श्रीस,	हंसपुर-५
३	सुर्योदय युवा क्लव	हंसपुर ४	४५	२०६१	यम बहादुर राउत	हंसपुर ४
४	गौरीशंकर युवा समाज	अर्घातोष २	५२	२०६१	दिपक कुँवर	अर्घातोष २
५	हरियाली युवा क्लव	खन २	६९	२०६२	ठाकुर प्रसाद खनाल	खन २
६	शु -सन्देश युवा क्लव	बाँगी १	८३	२०६२	विष्णु कुमार क्षेत्री	बाँगी १
७	श्री जनज्योती सामुदायिक ग्रामिण विद्युत वितरण केन्द्र	मरेङ्ग ३	८८	२०६३	बावुराम आचार्य	मरेङ्ग ३
८	लालीगुराँस युवा क्लव	गोखुङ्गा ७	१३६	२०६३	नारायण पौडेल	गोखुङ्गा ७
९	हिमालय युवा क्लव	गोखुङ्गा ७	१६०	२०६४	श्याम प्रसाद धिमिरे	गोखुङ्गा ३
१०	नव प्रभात युवा क्लव	गोखुङ्गा ८	१७९	२०६४	चिन्तामणि खनाल	हंसपुर ३
११	श्रृजनशिल समाज	बाँगी २	१८५	२०६४	लक्ष्मी भुसाल	बाँगी २
१२	प्रगतिशिल सामाजिक महिला संस्था	अर्घातोष ९	१९०	२०६४	सरस्वति रायमाझि	अर्घातोष ९
१३	संघर्षशिल असलशासन क्लव	खन २	१९५	२०६५	अशोक पोखरेल	
१४	श्री फुलवारी युवा समाज	हंसपुर २	१९८	२०६५	पूर्ण बहादुर विष्ट	
१५	मिलिजुलि युवा क्लव	हंसपुर ७	२०५	२०६५	गोविन्द राज रेग्मी	हंसपुर ७
१६	अर्घातोष विच पटौटी मोटरबाटो उपभोक्ता समिति	अर्घातोष ९	२१२	२०६५	कपिल बहादुर कुँवर	अर्घातोष ९
१७	सन्धिखर्क , म्यालपानी मोटरबाटो उपभोक्ता समिति	बाँगी ८	२२२	२०६६	दल बहादुर भट्टराई	हंसपुर ७

१८	हिम्मतशिल युवा क्लव	अर्घातोष ३	२२६	२०६६	रोजेन्द्र नेपाली	अर्घातोष ३
१९	चौरी भुवामासे हुदै डिभर्ना मोटरबाटो उपभोक्ता समिति	अर्घातोष ६	२३९	२०६६	हुम प्रसाद आचार्य	अर्घातोष १
२०	शान्ति उच्च मावि भुपु विद्यार्थी समाज	बाँगी ५	२४०	२०६६	गंगा बहादुर पन्थी	बाँगी २
२१	मालारानी अपाङ्ग संघ	खनदह १	२६१	२०६७	खिमानन्द खनाल	खनदह ३
२२	गुफा चौहानडाँडा भेडिराख्ने मोटरबाटो उपभोक्ता समिति	बाँगी ३	२६५	२०६७	किम बहादुर चौहान	बाँगी ३
२३	आगिमा साँगु बरमकोट मोटरबाटो उपभोक्ता समिति	बाँगी १	२६६	२०६७	भेष बहादुर वि.क.	बाँगी १
२४	खनदह मालारानी रतनमारे मोटरबाटो उपभोक्ता समिति		२६७	२०६७	जिवन कुमार चौहान	खनदह ४
२५	रागामारे पाल्ले तल्ला हल्दे भुमिकाथान मोटरबाटो उपभोक्ता समिति	गोखुङ्गा २	२९०	२०६८	उदय बहादुर घर्ति मगर	गोखुङ्गा २
२६	आरुखोर उपल्लो डडुवा मोटरबाटो उपभोक्ता समिति	बाँगी ३	२९२	२०६८	जिन्दक बहादुर खड्का	बाँगी ३
२७	आरुखोर अलामारी सितलपानी मोटरबाटो उपभोक्ता समिति	बाँगी ५	२९३	२०६८	देव बहादुर खड्का	बाँगी ३
२८	वामरुक लेवासे मोटरबाटो उपभोक्ता समिति	हंसपुर ७	३००	२०६८	धनबहादुर खड्का	हंसपुर ७
२९	कार्किटोला गुरासे खन मोटरबाटो उपभोक्ता समिति	बाँगी २	३०२	२०६८	शोभाखर भुसाल	बाँगी २
३०	शहीद स्मृति प्रतिष्ठान	अर्घातोष ८	३२८	२०६९	टोमलाल वनजाडे	अर्घातोष ९
३१	खनदह युवा क्लव	खनदह १	३४८	२०६९	विष्णु बहादुर केसी	खनदह ६
३२	नोवेल खनदह युथ क्लव	खनदह १	३४९	२०६९	नविन खनाल	खनदह ५
३३	लुम्बिनी बहु युनेस्को केन्द्र	खनदह ५	३६३	२०७०	टंक प्रसाद खनाल	खनदह ५
३४	परिवर्तन युवा क्लव	मरेङ्ग ८	३७२	२०७०	तेजेन्द्र पाण्डे	मरेङ्ग ८

३५	आत्मनिर्भर ग्रामिण विकास सेवा		३७३	२०७०	नामदेव पोखरेल	खनदह ९
३६	खन सामुदायिक अध्ययन केन्द्र	खन २	३७६	२०७०	ठाकुरप्रसाद खनाल	खन २
३७	भागिरथि स्मृति प्रतिष्ठान	खन	३८५	२०७०	जनार्दन खनाल	खनदह ७

अनुसूची ३ युवा क्लवहरु

युवा क्लव नाम ठेगाना	स्थापना	साधारण सदस्यहरु					जनजाती	कार्यकारी समितिमा सहभागिता				
		जम्मा	पुरुष	महिला	दलित			जम्मा	पुरुष	महिला	दलित	जनजाती
१. बसन्तपुर युवा क्लव अर्घातोष १	२०५५	३५	२५	१०	१२	०		११	८	३	५	०
२. सृजनशील लालिगुराँस युवा क्लव, अर्घातोष ७	२०५६	४९	२४	२५	२०	०		११	६	५	२	०
३. समाज सुधार सकृय युवा क्लव, अर्घातोष-६	२०५८	४२	२५	१७	०	०		९	५	४	०	०
४. मिमिरे युवा क्लव, अर्घातोष ८	२०६२	१७	९	८	४	१		१३	७	६	३	१
५. जनचेतना युवा क्लव, बाँगी-१	२०६८	१५	७	८	३	०		८	४	४	४	०
६. दृष्टि युवा क्लव, बाँगी-२	२०६९	२१	१६	५	०	०		२१	१६	५	०	०
७. फायर युवा क्लव, बाँगी-७	२०६९	३२	१९	१३	०	०		१२	९	३	०	०
८. हिमालयन युवा क्लव, गोखुङ्गा-७	२०६२	१४	१४	(	(	५		११	९	२	३	(
९. विद्यार्थी प्रगतीशील युवा क्लव, गोखुङ्गा-	२०७०	१३	९	४	९	(		४	३	१	(	(
१०. सप्तरंगी युवा क्लव, हंसपुर-६	२०५९	२५	१०	१५	१७	६		११	७	४	७	२
११. सूर्यदय युवा क्लव, हंसपुर-४	२०६१	५४	३५	१९	२	३		१७	९	८	(	(
१२. श्री नरसिंह युवा क्लव, हंसपुर-८	२०६१	७५	३७	३८	८	७		११	८	३	१	१
१३. फूलवारी युवा समाज, हंसपुर-२	२०६५	२९	१८	११	७	६		१३	७	६	(	३
१४. मिलिजुली युवा क्लव, हंसपुर-७	२०६५	५४	३१	२३	१२	७		१४	९	५	२	२

१५. लेकाली युवा समाज, हंसपुर-५	२०६४	५५	२९	२६	१४	३४	१८	११	७	३	७
१६. श्री जनज्योती भरना युवा क्लव, खनदह-८	२०६३	४२	२७	१५	२	(	११	८	३	(	(
१७. खनदह युवा क्लव, खनदह-१	२०६९	१०९	६२	४७	२८	३३	(	(	(	(	(
१८. नोबेल खनदह युवा क्लव, खनदह- १	२०६९	२५	१८	७	६	१	९	७	२	१	(
१९. अमरावती युवा क्लव, मरेङ्ग-५	२०६८	१३	६	७	(	२	६	५	१	(	(

अनूसुची ४ खानेपानीको स्रोत

क्रसं	खानेपानीको स्रोतको नाम	साबिकको गाविस /तपा	हालको वडा नं.	कैफियत
१	भाटमारे खोला, खोर्याखर्क	खन-९	४	
२	भाटमारे	खन-८	४	
३	बाध मखात, जुक्यांन पोख्रेलटोला, राजुकारूखनेटा	खन-४	४	
४	धारापानीआर्ने	खन-३	४	
५	पधेरा मैदान, पोखरपाटा, कमरेपानीछहरा, लुटीपोखरी	खन-२	४	
६	धारापानि, काउलेका खोला, चिसिपधेरी	खन-१	४	
७	दाजमुलाखोला	मरेंग-१	१	
८	नयागाउमूलखोला	मरेंग-१, २, ३	१	
९	हाडेथन नुनबिचौरखोला	मरेंग-२	१	
१०	नुनानीचौर	मरेंग-२	१	
११	तिजुकारूख	मरेंग-२	१	
१२	छहरा खोल्सी	मरेंग-२	१	
१३	अधेरीखोला	अर्घातोस-७	१	
१४	अधेरी चिल्लीखोला	मरेंग-३	१	
१५	सातपाटा पोखराचौर	मरेंग-४	२	
१६	खनआरु बुटा	मरेंग-४	२	
१७	वादा खापामुहान	मरेंग-२	१	
१८	खनआरु बुटा	मरेंग-५	२	
१९	लेडीकाटे	मरेंग-५	२	
२०	आरुबुटा खोला	मरेंग-६	२	

२१	घिउ पानी खोल्सी	मरेंग-६	२	
२२	रातापानी बिसौना,डाँडाखर्क,ठुलाखोला,पजिंगखोला	हंसपुर-१	६	
२३	खोलाखर्क	हंसपुर-७	७	
२४	माझपानी	गोखुंगा-७	९	
२५	मलागिरि	हंसपुर-४	६	
२६	रातापानी	हंसपुर-१	६	
२७	धापनगैरा	हंसपुर-२	८	
२८	पधेराखोला	हंसपुर-२	८	
२९	फिरफिरे	हंसपुर-९	७	
३०	अधेरीखोला,खोलाखर्क	हंसपुर-२	८	
३१	माल्ठारूख पोखरा,खानिबस,गर्लिनखोला,झाकुसल्ला	हंसपुर-९	७	
३२	रातापानी	हंसपुर-२,३,९	७,८	
३३	मूल,अधेरीखोला	हंसपुर-२	८	
३४	डोर्याउने	हंसपुर-५,६	६	
३५	डोर्याउने, काउले	हंसपुर-५,६	६	
३६	फिरफिरे, कुंटेखोला	हंसपुर-८	७	
३७	ढाड	बाँगी-३	५	
३८	भुतुकादुला	बाँगी-३	५	
३९	पाटाकाचौर मुनि,रातापानी	बाँगी-७	५	
४०	पातल कटेरी	बाँगी-५	५	
४१	कुरकुरे बतासेडाँडा,गाइ राखे डाँडाखर्क,कुरकुरेतिम्ले	बाँगी-२	५	
४२	अल्लेरी,धाराखोला,	खनदह-१	३	
४३	बासपानी	खनदह-२	३	

४४	लामापोखरा	खनदह-३	३	
४५	पांगराकाखोला	खनदह-४	३	
४६	मास्लान डाँडा	खनदह-५	३	
४७	सिसिने,दार्द,खजुने खोला	खनदह-६	३	
४८	घाट सुगापोखरी,थापाखोरिया,पल्लाखोला	खनदह-८	३	
४९	बाकाँटी,कासपोखरी,नेटा	खनदह-७	३	
५०	पाखापानी,तल्लार,तल्लाटोल	खनदह-९	३	
५१	माझकाखोला	अर्घातोष-७	१	
५२	माझाखोला	अर्घातोष-९	१	
५३	खनदुवारचौर	अर्घातोष-१-६	२	
५४	माझकाखोला,कालाचौर	अर्घातोष-८	१	
५५	कल्लेरी	अर्घातोष-१	२	
५६	बासकामूल	गोखुंगा-९	९	
५७	बासामूल	गोखुंगा-६	९	
५८	डुंगामुनिमूल	गोखुंगा-४	९	

अनूसुची ५ विद्यालयहरुको विवरण

सि.नं.	विद्यालयको नाम	ठेगाना			
			२९	समाजकल्याण प्रा.वि. खन	खन
१	सिद्धार्थ उ.मा.वि. हंशपुर	हंसपुर	३०	सार्वजनिक प्रा.वि. खन	खन
२	सूर्य उ.मा.वि. गोखुडगा	गोखुडगा	३१	आदर्श उ.मा.वि. खनदह	खनदह
३	बालशिक्षा नि.मा.वि.हंशपुर	हंसपुर	३२	सुन्दरा नि.मा.वि.खनदह	खनदह
४	अर्घा मेहेल्पानी मा.वि. हंशपुर	हंसपुर	३३	कालिका ने.रा.मा.वि. खन	खन
५	वैद्यनाथ मा.वि. हंशपुर	हंसपुर	३४	सुन्दर नि.मा.वि. वागी	वागी
६	शारदा प्रा.वि. हंशपुर	हंसपुर	३५	शान्ति उ.मा.वि. वागी	वागी
७	गोखुडगा प्रा.वि. गोखुडगा	गोखुडगा	३६	शिद्ध मा.वि. वागी	वागी
८	सरस्वती प्रा.वि. गोखुडगा	गोखुडगा	३७	सरस्वती प्रा.वि. खनदह	खनदह
९	भूमेदह मा.वि. गोखुडगा	गोखुडगा	३८	ज्ञानद्वीप प्रा.वि. वागी	वागी
१०	सरस्वती प्रा.वि. हंशपुर	हंसपुर	३९	संगम प्रा.वि. वागी	वागी
११	जनहित प्रा.वि. गोखुडगा	गोखुडगा	४०	जनता प्रा.वि.खनदह	खनदह
१२	मूल नि.मा.वि.हंशपुर	हंसपुर	४१	मुक्ति प्रा.वि. खन	खन
१३	जनता नि.मा.वि. हंशपुर	हंसपुर	४२	मालारानी प्रा.वि. वागी	वागी
१४	जनक प्रा.वि. हंशपुर	हंसपुर	४३	जनता प्रा.वि. वागी	वागी
१५	बराह प्रा.वि. हंशपुर	हंसपुर	४४	ज्योति प्रा.वि. वागी	वागी
१६	बालशिक्षा प्रा.वि. गोखुडगा	गोखुडगा	४५	नर्सरी प्रा.वि. खनदह	खनदह
१७	जनप्रकास प्रा.वि. हंशपुर	हंसपुर	४६	शिशुकल्याण प्रा.वि. खनदह	खनदह
१८	जनइच्छा प्रा.वि. हंशपुर	हंसपुर	४७	नवज्योति प्रा.वि.खनदह	खनदह
१९	जनकल्याण प्रा.वि. गोखुडगा	गोखुडगा	४८	सूर्योदय प्रा.वि. वागी	वागी
२०	जनता प्रा.वि. गोखुडगा	गोखुडगा	४९	ध्रुवतारा वा वि के	वागी
२१	शिवशान्ति प्रा.वि. हंसपुर	हंसपुर	५०	जीवनज्योती प्रा.वि.खनदह	खनदह
२२	महादेव प्रा.वि. गोखुडगा	गोखुडगा	५१	नरसिंह प्रा.वि. वागी	वागी
२३	किरण मा.वि.खन	खन	५२	नवज्योति प्रा.वि. वागी	वागी
२४	जनता प्रा.वि. खन	खन	५३	सिद्ध ने.रा.मा.वि.मरेड	मरेडग
२५	शान्ति प्रा.वि. खन	खन	५४	वीरेन्द्र उ.मा.वि.मरेड	मरेडग
२६	जनसेवा प्रा.वि. खन	खन	५५	सरस्वती माता मा.वि. अर्घातोष	अर्घातोष
२७	जालकाडा प्रा.वि. खन	खन	५६	जनता प्रा.वि. मरेड	मरेडग
२८	देउराली प्रा.वि. खन	खन	५७	जनजागृति प्रा.वि. मरेड	मरेडग

૫૮	પ્રગતી પ્રા.વિ. અર્ઘાતોષ	અર્ઘાતોસ
૫૯	જનસેવા પ્રા.વિ. અર્ઘાતોષ	અર્ઘાતોસ
૬૦	જનપ્રિય પ્રા.વિ. મરેડ	મરેડગ
૬૧	સર્વોદય પ્રા.વિ. અર્ઘાતોષ	અર્ઘાતોસ
૬૨	દેડરાલી પ્રા.વિ. મરેડ	મરેડગ
૬૩	છઠ્ઠરામાઈ પ્રા.વિ.વા.વિ. અર્ઘાતોસ	અર્ઘાતોસ

अनुसूची ५ संदर्भ सामाग्रीहरू

- अर्घाखाँची जिल्लाको जनसांख्यिक पार्श्वचित्र २०७२ - जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय अर्घाखाँची
- वार्षिक कृषि विकास कार्यक्रम तथा तथ्यांक पुस्तिका एक भलक (आ.व. २०७२/०७३) - जिल्ला कृषि विकास कार्यालय, अर्घाखाँची
- अर्घाखाँची जिल्लाको कृषि विकास तथ्यांक २०७१/०७२ - जिल्ला कृषि विकास कार्यालय, अर्घाखाँची
- वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन आ.व. २०७१/०७२ - जिल्ला पशु सेवा कार्यालय, अर्घाखाँची
- जिल्ला पार्श्वचित्र अर्घाखाँची २०७० - जिल्ला विकास समितिको कार्यालय, सूचना तथा अभिलेख केन्द्र अर्घाखाँची
- जिल्ला वस्तुगत विवरण अर्घाखाँची २०७२ - तथ्यांक कार्यालय कपिलवस्तु
- वार्षिक प्रतिवेदन आ.व. २०७२/०७३ - महिला तथा बालबालिका कार्यालय, अर्घाखाँची